Biblioteca Regională

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3407. szám
4 oldal, 20 bani
1956, február 5, vasárnap

Lapunk tartalmából:

— A román szobrászat klasszikusa (2. old.)
— N. A. Dobroljubov (2. old.)
— Testnevelés és sport (3. old.)
— A szakszervezetek feladatai a II. pártkongresszus történelmi határozatainak valóraváltásáért folytatott harcban — Gh. Apostol elvtárs, az RNK Szakszervezetei Központi Tanácsa elnökének jelentése (3. old.)
— N. A. Bulganyinnak Eisenhower elnökhöz intézett ujabb üzenete (4. old.)

Szervezzük meg jobban a termelést

Ez az év egy uj fejlődési időszak éve lesz a szocializmus épitésében, amikor ujabb feladatokat kell megoldanunk.

Az uj feladatok uj sikereket ígérnek. Az elkövetkező győzelmek igérete azonban arra kötelez, hogy a termelés fokozására minden rendelkezésünkre álló lehetőséget kihasználjunk. A termelés vezetőire — és különösen a mérnökökre, technikusokra és mesterekre — hárul az a feladat, hogy megteremtsék a feltételeket, amelyek megkönnyitik a munkát és lehetővé teszik, hogy a termelés üteme napról-napra fokozódjék. A termelés egyik alapvető követelménye: a munka termelési grafikonok szerinti megszervezése és vezetése, mert ez megfelelő feltételeket biztosit a növekvő dinamikáju, egyenletes ütemü termeléshez, kiküszöböli a termelés menetében mutatkozható egyenlőtlenségeket: a lassu munkamenetet a tervidőszak elején és a rohammunkát az egyes szakaszok végén.

A második ötéves terv időszakában a szocialista iparra háruló feladatok teljesitése szempontjából óriási jelentőségüre emelkednek a termelés megszervezésének és vezetésének kérdései. A vállalatok terve, amely az egész népgazdaság fejlesztési tervének egyik alkotórésze, az egész vállalat müködésének talpköve kell, hogy legyen. A terv összeállitása azonban csak kezdete a munkaszervezésnek. Ezután merül fel a legfontosabb feladat, a jó teljesitmény biztositéka, a munka helyes és észszerü megszervezése, a termelés állandó, operativ szabályozása.

Az elmult évek eredményei s az első ötéves terv ideje alatt szerzett tapasztalatok világosan megmutatták, hogy azok a vállalatok, amelyeknek vezetőségei kellő figyelmet forditottak a munka helyes megszervezésére és állandóan kézben tudták tartani a termelés vezetését, szüntelenül élenjártak a terv teljesitésében. Különösen megmutatkozott ez a tény a „I. Ranghet"-gyárban.

A munka helyes megszervezése, a legkedvezőbb termelési feltételek megteremtése minden egyes vállalat müszaki vezetősége figyelmének homlokterében kell, hogy álljon. A müszaki vezetőségre háruló legfontosabb feladat ezen a téren a termelőmunka gondos előkészitése. Biztositanunk kell mindazokat a müszaki feltételeket, amelyek lehetővé teszik a gépi megmunkálási idő megrövidülését, a munkaidő-veszteségeknek a minimumra való lecsökkentését. Ilyen intézkedés lehet az olyan előregyártott formák, vagy szerkezetek készitése, amelyek segitségével a bonyolultabb munkálatok elvégzése könnyebbé válik és a készitési idő lecsökken. Ezek az intézkedések lehetővé teszik a müveletek egyszerüsitését, vagy több munkafogás együttes elvégzését.

Rendkivül fontos tényező a termelés állandó ütemének biztositásában a gyártmány előzetes és pontos előkészitése. A gyártmány és a gyártási folyamat előkészitése meggyorsithatja a termelési folyamatot, csökkentheti a holtidőt és megelőzheti a termelésben beállott egyenlőtlenségeket s ezzel nagymértékben hozzájárulhat a termelékenység növekedéséhez. Figyelemre méltó eredményt értek el ezzel a „G. Dimitrov"-gyárban, amióta következetesen és pontosan betartják az előkészitési munkálatokat.

Nem elhanyagolható kérdés a munkahely állandó és jó kiszolgálása sem. Ahhoz, hogy a termelés jó körülmények között történjék, ez feltétlenül szükséges. A terv teljesitésének egyik legfőbb biztositéka a nyersanyagellátás folyamatossága, valamint a szükséges segéd- és nyersanyagok idejében történő beszerzése, a szerszámok előkészitése. Nem elég azonban csak arra ügyelni, hogy a nyers- és segédanyagokat, valamint a szükséges szerszámokat idejében beszerezzék. Feltétlenül figyelmet kell forditaniok arra is, hogy a nyers- és segédanyagok minősége ne menjen a termelés és főleg a termelékenység rovására. Nagyon fontos tényező tehát ilyen szempontból megfelelő módon egybehangolni a müszaki és ügyviteli szervek munkáját, mert a munkahely ellátásában és kiszolgálásában esetleg adódó fennakadás döntően befolyásolja a termelés alakulását. A CFR főmühely dolgozói a multév folyamán tapasztalhatták olykor, mit jelent szem elől téveszteni ezt a kérdést.

Döntően befolyásolja a termelés menetét a munkahely rendezettsége, tisztántartása. Köztudomásu, hogy jól dolgozni csak rendezett munkahelyi viszonyok között, rendben és tisztántartott mühelyben, vagy munkacsarnokban lehet. Ezt a kérdést szüntelenül figyelemmel kell kisérni, mert még a haladott technika is csak rendezett körülmények között használható ki maximálisan. Igen sok helyen, különösen az élelmiszer és textiliparban a munkahely tisztántartásának elhanyagolása veszélyezteti a termékek minőségét. Ez az állapot, különösen a kenyérgyárban tapasztalható, ahol a vezetőség, bár a multév őszén bevezette a központi fütést, nem gondoskodik ennek karbantartásáról s igy nem biztositja a különböző munkahelyek megfelelő hőmérsékletét.

Természetesen a munka megszervezése nemcsak a tervfelbontás és az előkészités idejére esik. Szüntelenül figyelemmel kell kisérni a gyártási folyamat alatt is az eseményeket, hogy állandó operativ szabályozással lehessen biztositani a termelés zökkenőmentes lebonyolódását. Különösen nagy figyelmet kell forditani mind tervezés, mind pedig a gyártási folyamat alatt az egyes munkaszakaszok, vagy müveletek megfelelő összehangolására. Az ugyanazon gyártmányon végzendő müveletek, vagy az ugyanegy gyártmányhoz tartozó alkatrészek készitése között felmerülő összhang hiánya hátráltathatja olykor egy egész munkacsoport, vagy üzemrész munkáját, vagy ami még ennél is rosszabb, megbonthatja az egyes üzemosztályok kooperálását s ennek végzetes kihatása lehet a vállalati tervre.

Rendkivül fontos szerep hárul a munka megszervezése és a termelés állandó helyesirányu vezetésének kérdése terén a pártszervezetekre és pártszervekre, valamint a szakszervezetekre. A pártalapszervezeteknek állandóan nyomon kell követniök a termelés menetét. Szüntelen politikai munkával kell irányitaniok ugy a müszaki szervek munkáját, mint a dolgozókat. A pártszervezetek tömegkapcsolatainak megerősitése gyakran értékes segitséget jelenthet a termelés operativ szabályozása során. A pártszervezeteknek irányitaniok kell a szakszervezeti egységeket, hogy az üzem vezetőségével együtt tanulmányozzák mindenütt a termelékenység növelésének legmegfelelőbb módszereit s ki kell dolgozniok az ennek megfelelő intézkedések programját. Nem kevésbé fontos az a feladat, amely az üzemi bizottságokra s a szakszervezetekre hárul. Ellenőrizniök kell a munkaszervezési intézkedések pontos betartását és ugyanakkor segiteniök is kell azok megvalósitásában, fejlett munkamódszerek elterjesztésével megkönnyitve a dolgozók munkáját.

A Higiena szövetkezet képviselőjelölő gyülése

A napokban összegyült a Higiena szövetkezet számos dolgozója, hogy képviselőjelölteket javasoljon a közelgő néptanácsi választásokra.

A gyülést a pártalapszervezet részéről Kósa Erzsébet elvtársnő nyitotta meg, majd Geszti György elvtárs, az NDF városi tanácsának küldötte ismertette a néptanácsi képviselőválasztások jelentőségét. Azután rátértek a jelölésekre. Wirtschafter András elvtárs Hanzelik Istvánt javasolta a 36. számu városi választókerület képviselőjelöltjének.

A hozzászólások során Kuntz Anna, Kósa Erzsébet és Bodor Dénes csatlakoztak az elhangzott javaslathoz. Kuntz Anna elvtársnő Nagy Ferencet javasolta a 38. számu városi választókerületbe és rámutatott arra, hogy Nagy elvtárs, mint technikai vezető, odaadással teljesiti feladatát. Hasonló felszólalások hangzottak el Hanzelik István, Wirtschafter András és Zubriczky János részéről, akik egyhangulag támogatták Kuntz Anna javaslatát.

Wéber László elvtárs Bodor Dénest javasolta az 58. számu városi választókerület képviselőjelöltjének. E javaslatot Charle Ferenc, Wirtschafter András és Korpolenko Magda támasztották alá hozzászólásaikkal.

A következő javaslatot Erdős Mária terjesztette elő: Párducz Ibolyát javasolta a 102. számu városi választókerületbe. Rámutatott arra, hogy Párducz Ibolya mindenkor odaadással teljesiti kötelességét. A felszólalások során Bodor Dénes, Kósa Erzsébet és Nistor Rozalia foglaltak állást Párducz Ibolya képviselőjelöltsége mellett.

A képviselőjelölő gyülésen többen vállalták, hogy március 11., a néptanácsi választások tiszteletére késedelem nélkül teljesitik tervüket, megjavitják munkájuk minőségét.

Hanzelik István,
levelező.

Munkában a kulturegyüttes

A „December 30"-gyár kulturegyüttese lelkesen veszi ki részét a választási előkészületekből. Néhány nappal ezelőtt a kisszentmiklósi választókat keresték fel s szinvonalas müsorral szórakoztatták őket. Az énekszámokkal, a különböző népi táncszámokkal és a választásokkal kapcsolatos rövid párbeszédekkel sikert arattak.

A gyár mellett müködő választók házában a választásokkal kapcsolatosan előadásokat tartanak. A kulturegyüttes kétszer hetenként felkeresi a környék választókerületeit és költeményeket szavalnak, énekszámokat adnak elő.

VÁROSUNK ÉLETÉBŐL

Ujtipusu butorok

A „Május 1" asztalosipari termelőszövetkezet dolgozói uj butortipusok gyártásával kezdték az év és egyben a második ötéves terv első hónapját. Olyam butorokat gyártanak, amelyek a legkeresettebbek, s amelyek célszerüek. Most kezdték el gyártani a „Bega" tipusu kombinált szoba butorokat, amelyek hasonlóak a kirakatban látott „Arad" tipushoz, azzal a különbséggel, hogy az ujonnan gyártotthoz toalett-tükröt is késziteenek.

Sorozatban gyártják a „Paltinis" tipusu konyhabutort is, amely a szekrények jó beosztása miatt igen célszerü. Ehhez a tipushoz fásládát is készitenek.

Félig fényezett „Bukarest A" tipusu olcsó hálószoba berendezést is gyártanak, amely rendkivül keresett. Kétféle kárpitozott heverőt is készitenek: dupla és szimpla szélességgel. „Breaza" tipusu „kanapé-ágyak" gyártása is folyik. Ezek nappalra összecsukhatók.

Steinberger András, Sata Mihály, Jantó Gyula a „I. Ranghet" gyár szereldéjének élenjáró dolgozói. Mindhárman jó munkájukkal állnak példaképül az osztály dolgozói előtt. Steinberger András például 120, Jantó Gyula 240, Sata Mihály átlag 105 százalékos normatulszárnyalást ért el. Képünkön a szerelőmühely dolgozói láthatók munkaközben.

Tulhaladták tervelőirányzatukat

Az „Unirea" édesipari termelőszövetkezet munkaközössége januári tervét jóval időelőtt teljesitette. Mire lezárták a hónap 31 napját, a havi tervet értékben 107,04 százalékban teljesitették. A választéktervet is mindkét ágban — az édesség gyártásnál és a husfeldolgozásnál is — jelentősen tullépték. Az édességeknél a tervet 17,2 százalékkal és a husfeldolgozásnál 19 százalékkal haladták tul.

Ebben az időszakban legjobbnak a keksz-osztály bizonyult. Itt nemrég átszervezték a termelési folyamatot, megjavitották a kemencéket, a gépeket. Igy naponta emelkedett a termelés.

★

Március végén zajlik le a kisipari termelőszövetkezetek II. kongresszusa. Az „Unirea" termelőszövetkezetben már most megkezdték az előkészületeket. A vezetőség már összegezte a különböző osztályokon dolgozók kötelezettségvállalásait, amelyek szerint az első negyedévben öt százalékkal haladják tul globális termelési tervüket. A munka termelékenységét 5 százalékkal növelik, s a termelési folyamatot igyekeznek továbbra is tökéletesiteni. A selejtet a legminimálisabbra csökkentik, ami azt jelenti, hogy csakis izletes, finom édességeket, husfélét készitenek.

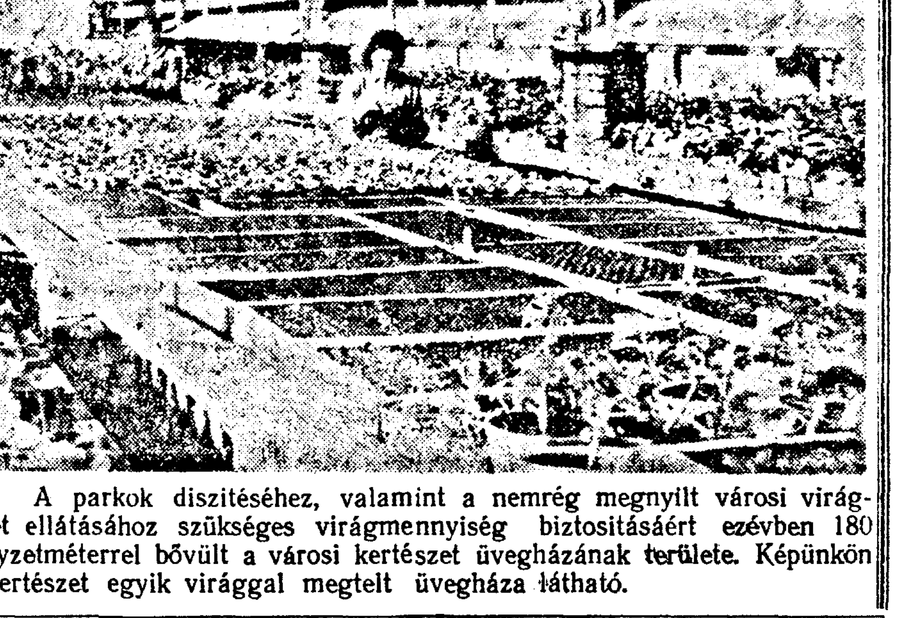

A parkok diszitéséhez, valamint a nemrég megnyilt városi virágüzlet ellátásához szükséges virágmennyiség biztositásáért ezévben 180 négyzetméterrel bővült a városi kertészet üvegházának területe. Képünkön a kertészet egyik virággal megtelt üvegháza látható.

Időelőtt teljesitették

Az I. P. M. S. (Gravura) jelvény- és sportcikkeket gyártó vállalat dolgozói januárban átszervezéssel láttak munkához. Önálló észszerü gazdálkodást vezettek be valamennyi osztályon. Minden osztály megkapta saját munkatervét, s ennek végrehajtásához a szükséges munkaerőt. Az átszervezés eredményeképpen a munkaerőt és a gépeket egyaránt helyesen foglalkoztatták, illetve felhasználhatták és igy megszüntek a termelési kiesések. Januári tervüket tehát határidő előtt, 27-én befejezték.

A minőség javitását is fokozták. Az AVSAP jelvények minőségének javitásáért a tük felerősitését most más eljárással végzik. A dolgozók januárban öt ujitási javaslatot nyujtottak be, ezek közül az ujtipusu sikötések rugócsavarjainak gyártásához szükséges készüléket már alkalmazzák is a gyakorlatban.

TÁVIRAT

KLIMENT JEFREMOVICS VOROSILOV elvtársnak,
a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének,
MOSZKVA — KREML

Drága Kliment Jefremovics!

Abból az alkalomból, hogy betöltötte a kommunizmus nagy ügye győzelméért folyó harcnak szentelt élete 75. esztendejét, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége, a Román Népköztársaság kormánya és a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyülésének Elnöksége forró testvéri üdvözletét küldi Önnek, a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet állam egyik legkiválóbb vezetőjének, Lenin hü tanitványának, Sztálin harcostársának.

Országunk dolgozó népe nevében — mely mély hálával és testvéri szeretettel fordul a felszabaditó nagy szovjet nép felé — hosszu és eredményes életet kivánunk Önnek, drága Kliment Jefremovics, a nagy Szovjetunió felvirágoztatásáért és állandó fejlődéséért, a béke-és szocializmus táborának megerősitéséért, az egész világ békéjéért.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége

A Román Népköztársaság minisztertanácsa

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyülésének Elnöksége

FELEJTHETETLEN ÉLMÉNY...

— Beszélgetés Florea Vasile elvtárssal, a Bolgár NK-ban járt küldöttség tagjával —

Ismeretes, hogy a napokban tért haza az aradi „G. Dimitrov" gyár munkásküldöttsége a Bolgár Népköztársaságból. Ezalkalommal néhány kérdést intéztünk Florea Vasile elvtárshoz, a gyár mérnökéhez, a küldöttség egyik tagjához. Alább közöljük Florea Vasile elvtárs válaszait:

KÉRDÉS: Mi volt utazásuk célja és hogyan fogadták önöket a bolgár dolgozók?

VÁLASZ: Összesen három felejthetetlen, élményekkel teli hetet töltöttünk a Bolgár NK-ban. Utazásunk célja az volt, hogy eleget tegyünk a szófiai „G. Dimitrov" vagon- és mozdonygyár dolgozói meghivásának, hogy velük tapasztalatcserét folytassunk szakmai és szakszervezeti kérdésekben. Talán szavakban ki sem tudom fejezni azt az őszinte baráti magatartást, amit irántunk tanusitottak. Meleg, őszinte barátságuk kisért végig utunkon Szófiáig, Szófiában és az ország többi helységeiben is, amerre csak jártunk. Figyelmességükre jellemző, hogy az első állomáson a szófiai „G. Dimitrov" gyár munkásainak megbizottai vártak bennünket.

KÉRDÉS: Hogyan zajlott le a tapasztalatcsere és milyen ismeretekkel gazdagodtak ezalkalommal?

VÁLASZ: Elsősorban a szófiai „G. Dimitrov" vagon- és mozdonygyár dolgozóival folytattunk tapasztalatcserét, s ezenkivül más üzemekben is. A „G. Dimitrov" gyárban összesen öt napig tartott a tapasztalatcsere. Erre az öt napra az üzem vezetősége a mi együttmüködésünkkel részletes programot állitott össze. Két csoportra oszlottunk. Az egyik csoport Bódis Lajos elvtársból, üzemi bizottságunk elnökéből, — aki egyébként küldöttségünk vezetője volt — Kukula János elvtársból, a forgózsámoly osztály mesteréből és Dávid Lajos elvtársból, a vagonszerelde lakatosából állott. Ez a csoport főleg a szakszervezeti mozgalom, a szakszervezeti tevékenység, a munkavédelmi kérdések, stb. tanulmányozásával foglalkozott. A másik csoportban Soimu Ignat elvtárs, a szakmai verseny élenjárója és én vettem részt. Mi főleg a szakmai-müszaki kérdések tanulmányozásával foglalkoztunk.

A szófiai „G. Dimitrov" üzemekben, a „Vasil Kolarov" villanymotor- és transzformátor gyárban, az ugyancsak szófiai „Vorosilov" gyárban és a Szófia melletti „V. I. Lenin" fémipari kombinátban egyaránt igen sok nagy teljesitőképességü szovjet gyártmányu gépet, mint: vésőgépet, hosszugyalut, marógépet és egyebeket láttunk. Különösen megragadta figyelmemet egy gép, amelynek segitségével préselés által készitik a menetet.

Több helyen találkoztunk ötletes kisgépesitéssel. A szófiai „G. Dimitrov" gyár öntődéjében például megoldották a föld önmüködő szitával való osztályozását; a féktuskók fémöntő formákban való öntésénél pedig futószalagot alkalmaznak. Ugyanebben a gyárban a rugólemez fő lapjának ugynevezett „szemhajtását" légnyomásos géppel végzik. A gépmühelyben a gépek megmunkálandó darabokkal való rendszeres ellátását oszlopra szerelt mozgó daru alkalmazásával végzik. A szófiai „Vasil Kolarov" üzemekben láttam egy olyan készüléket, amelynek segitségével a vágógépek alá (ollók) gépi erővel helyezik a nehéz fémlemezeket.

Az ilyen és hasonló kisgépesitéseket mindenütt az illető üzem belső tartalékainak felkutatásával és hasznositásával, az ujitók és észszerüsitők javaslatainak gyakorlatbaültetésével oldották meg. Ezek és a többi tapasztalatok felhasználásával mi is könnyithetünk majd több müveleten, főleg kisgépesitések bevezetésével.

A bolgár dolgozók nagy érdeklődést tanusitottak küldöttségünk és általában a tapasztalatcsere iránt. Ezt bizonyitja az is, hogy néhány szakmai kérdésben kikérték véleményünket. Érdeklődtek például a termelésnek a termelőfolyamat hosszirányban való megszervezése terén elért eredményeinkről, a termelés technológiájáról, a munkatermelékenység növelése különböző kérdéseiről, valamint az anyagtakarékosságról s különösen a szinesfémek helyettesitéséről. A Dreanovo-beli „Zsdanov" üzemekben például a munkások és technikusok kérésére magyarázatot adtunk arra vonatkozólag, hogy miként oldottuk meg a személykocsi ablakrámák készitésénél az aluminiumlemeznek vaslemezzel való helyettesitését.

A „G. Dimitrov" gyárban részlegesen kidolgoztunk egy, az ütköző egyik alkatrészének megmunkálására kiadott ujitási témát. Soimu Ignat elvtárs az egyes munkadarabok egyszerre kétrészen való vésésére adott felvilágositást.

KÉRDÉS: Mi az elgondolásuk a tapasztalatcserén szerzett ismeretek gyümölcsöztetésére?

VÁLASZ: Csoportunk már összeállitott egy részletes munkatervet a müszaki-szakmai, valamint a szakszervezeti kérdésekben szerzett tapasztalatok széleskörü ismertetése, népszerüsitése, valamint gyakorlati alkalmazása érdekében. A terv szerint beszámolót tartunk majd gyárunk dolgozói előtt, faliujságot szerkesztünk, amelyen cikkekben és fényképekkel számolunk be utunkról. A rádiósitást és az üzemi ujságot is igénybe vesszük.

Munkatervünkben ugyanakkor több müszaki-szakmai kérdés tanulmányozása és bevezetése szerepel, hasonlóképpen a szakszervezeti tevékenységre vonatkozólag is. Szakmai téren különösen a kisgépesitések elterjesztése érdekében kell többet tennünk.

Továbbra is fenn akarjuk tartani kapcsolatainkat bolgár barátainkkal s ezért amellett, hogy mi irunk nekik, több bolgár dolgozó cimét átadjuk majd gyárunk és a CFR főmühelyek néhány élmunkásának.

KÉRDÉS: Melyik volt a legfelejthetetlenebb személyes élménye?

VÁLASZ: Valamennyi élmény kedves és felejthetetlen marad számomra, de azt hiszem kettő ezek közül a legfelejthetetlenebb. Az egyik a Szófiában G. Dimitrovnak, a hős bolgár kommunista harcos mauzoleumánál és ravatalánál tett látogatás.

A másik pedig a Dreanovo melletti Gostelnica faluban töltött est. Kimondhatatlan szeretettel és barátsággal fogadtak a kicsiny falu dolgozói. Számos olyan dolgozó paraszt lakja ezt a falut, aki a háboru idején tevékenyen részt vett a német fasiszták elleni partizán harcokban. Meleg, őszinte barátságról és figyelmességről tesz tanubizonyságot a következő kicsinynek tünő esemény, amely élénken megmaradt emlékezetemben:

A falu lakói a déli órákban tudták meg, hogy meglátogatjuk őket. Este érkeztünk. Bőséges vacsorával és meglepetésekkel vártak bennünket. Ezek közül számomra a legkellemesebb volt az olajban sült apró hal. A halakat ugyanis a falu egyik fiatalja fogta tiszteletünkre, amikor megtudta, hogy meglátogatjuk őket.

Szabó János

Közművelődés ☆ Irodalom ☆ Művészet

KASA JÁNOS

Ősök jogán

Azt kérdezitek honnan jöttem,
hogy hova tartok?
Hívnak a napsugaras partok.
Őseim hitén, jussán, nyomán
odaérek, mert oda tartok.

Nagyapám bus jobbágy-paraszt volt
— sorsa betörte —
körme alatt lapult a földje.
De más ember az unokája —
az Élet jogát örökölte.

Apám a vén, kopott napszámos
mi jót is hallott?
Válla multja terhétől hajlott,
de ma oly büszke a fiára —
mit bánja, amit elszalajtott.

Ki őket üzte, sanyargatta,
ellenem vétett,
s nincs hangja szivem kegyelmének!
Várnak a napsugaras partok,
én bizton győzök, odaérek.

DÉRI ROZÁLIA*)

Mint forrás vize...

Nem tudok ellentállni a vágynak.
Vallok neked, mint mező a nyár-
[nak.
Mint forrás vize, buggyan énekem;
— Te vagy az életem.

Az vagy nekem, mint tavasznak
[a zöld,
Égnek a kék fény, a magnak a föld.
Kik elvesztek, mind benned kere-
[sem.
Gyógyulj meg kedvesem!

Mert messze vagy...

Perget a hajnal bus könnyhar-
[matot,
Felleg takarja el a szép napot,
Mert messze vagy.....

Hajlott a füszál, bánattól terhes,
Fecskék csicsergik, — elment a
[Kedves,
Mert messze vagy....

Gyöngéd szél-szóra kis füszál éled,
Hívogatón jő felém emléked,
Mert messze vagy.....

*) Az itt közölt két verset Déri Rozália, a nagyváradi „Cootex" munkásnője irta.

Uj bemutató az Állami Szinházban

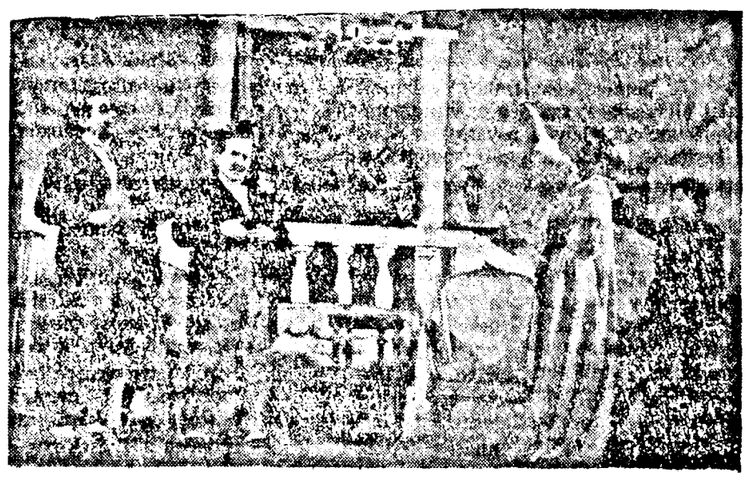

Az Aradi Állami Szinház munka közössége tegnap, február 4-én tartotta az 1955—56. szinházi évad harmadik bemutatóját. Az aradi szintársulat ezalkalommal Braniszlav Nusics, a jugoszláv kritikai realista drámairodalom kiváló képviselőjének „A miniszterné őnagysága" cimü szatirikus vigjátékát mutatta be.

A román szobrászat klasszikusa

***Ion Georgescu neve elválaszthatatlan a XIX. századbeli román szobrászat fejlődésétől.** Művészetével nagymértékben hozzájárult a román szobrászat kibontakozásához. Csatlakozott ahhoz a haladó jellegü művészi mozgalomhoz, melyet 1896-ban Luchian festő kezdeményezett. E mozgalom a művészet teljes szabadságát hirdette, ellentétben a hivatalos akadémiai iránnyal, amely gátolta a fiatal művészek szabad fejlődését.*

Georgescu bensőséges baráti kapcsolata Ion Mincu épitésszel elősegitette csatlakozását ahhoz az irányhoz, amely a román nemzeti jellegü művészetért harcolt. Ion Mincu, aki visszautasitott minden idegen befolyást — igyekezett a hagyományos művészet és a népi elemek felhasználásával a nemzeti jellegü épitészet alapjait lerakni.

Georgescu 100 évvel ezelőtt született. Szülei egyszerü emberek voltak. Mesteriskolában tanult, de rászemlve igazi hivatására, otthagyta és beiratkozott a bukaresti szépművészeti iskolába, ahol Storck Karlitól tanult. Tanulmányai elvégzése után ösztöndijjal Párizsba ment.

Művészetének első korszakára azok a témák jellemzők, melyek a klasszikus görög-római szoboralkotásokkal függnek össze, de mint kivitelezés, inkább az olasz reneszánszra emlékeztetnek. Ezek a neoklasszikus müvek éreztetik már a modern szellemet, mely a realista megfigyelésben jut kifejezésre. Georgescu nem elégszik meg az esztétikai formák visszaadásával, hanem az élet eleven szépségeinek realista ábrázolására törekszik.

A női testet harmonikus formákkal érzékelteti. A „Lándzsadobó" (1882) erőteljes ábrázolásával azt a dinamikus erőt fejezi ki, mely a mozgásra kész testben összpontosul. A müvészetében ekkor már megnyilvánul az emberi test éles megfigyelése és a plasztikai formák helyes fokozása.

1882 után müveinek tulnyomó részét a mellszobrok és monumentális alkotások képezik. Mint mellszobrász Georgescu sok nevezetes egyén képmását örökitette meg. Müveiben

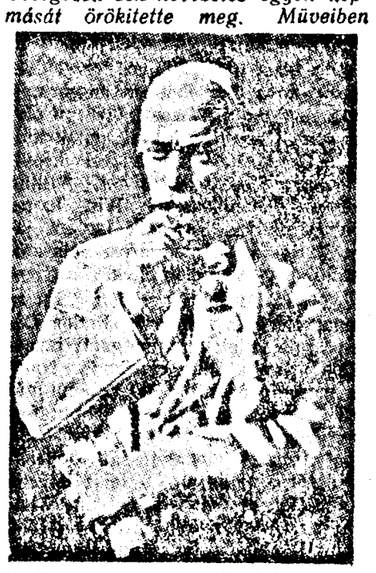

I. Georgescu szobra Bolintineanuról

azonban nemcsak a fizikai hasonlatosságot, hanem a belső életet — a lelkivilágot is — igyekezett minél tökéletesebben visszaadni.

Pascaly drámai szinészről készitett mellszobrán a fények és árnyékok játéka fokozza a drámai megnyilvánulást és sajátságos kifejező erőt ad a münek.

Vasile Alecsandri moldvai költőről készitett mellszobra a művész nyugodtabb és klasszikusabb alkotása. A költő mély tekintete nyugodt méltóságot tükröz. Legelmélyültebb alkotása Dimitrie Bolintineanu költőről mintázott mellszobra, melyet 1883-ban készitett. A költő melankólikus arcát árnyékok boritják, szélesen ivelő homloka elgondolkodó. Az egész mü gazdag lelkivilágot fejez ki.

Nagyméretü szobrai közül leghiresebb Gheorghe Lazar (1886) bukaresti és Gheorghe Asachi (1888) iasi emlékszobra. Sikerült e két művével a szabadban elhelyezett monumentális alkotások feladatait is megoldania: a körülöttük lévő térség domináló szerepét és a plasztikai formák erőteljes kivitelezését.

A sokoldalu és rendkivüli tulajdonságokkal rendelkező művész alkotókészsége azonban nemcsak a szobrászatra korlátozódott. Hasonló tudással és hozzáértéssel gyakorolta a grafikai művészeteket: a rajzot és vizfestészetet. Tudásával és tevékenységével bebizonyitotta, hogy a román grafika kimagasló művészei közé tartozik.

Georgescu 1898-ban tragikus körülmények között halt meg, tevékenységének virágzó korszakában.

Maradandó munkáival döntő befolyást gyakorolt a mult században a román szobrászat fejlődésére. Mint tanár, hozzájárult az ifju szobrászművészek neveléséhez. Tanitványai közé tartozik: Fritz Storck, Brîncusi és D. Mirea, akik fontos szerepet játszottak a román szobrászatban.

Hirneve tulszárnyalta országunk határait és ismertté tette őt a külföld előtt is. Ezt bizonyitja az a meghivás, melyet a szomszédos bolgár néptől kapott, hogy Tarnovon nagyobbméretü emlékművet készitsen.

A multban kevéssé ismert és méltányolt Ion Georgescu ma elnyerte a román müvészettörténetben az őt megillető helyet.

M. F.

mozaik

Párizsban bemutatták Caragiale „Elveszett levél" cimü szatirikus szinmüvét. A francia békebizottság folyóirata részletes ismertetést közölt a darabról.

Hamarosan befejezik „A hazug kislány" cimü első román rajzfilmet, amelyben bábok, élőszereplők és rajzfigurák vegyesen szerepelnek.

Marx Károly hatalmas mellszobrát készíti most Laurence Bradshaw angol szobrászmüvész. A szobor Marxnak a londoni High-gate temetőben lévő siremlékére kerül.

Heine eddig ismeretlen kézirataira bukkantak nemrégiben Leningrádban. A kéziratok között van néhány költeményváltozat, valamint négy levél, melyeket Heine Teophile Gautierhez, Liszt Ferenchez, Michel Lévy francia könyvkiadóhoz és Marie Escudier zenekritikushoz intézett. A leningrádi egyetem közlése szerint megtalálták Heinrich Heine „Germánia — Téli Mese" cimü híres költeménye IV. fejezete néhány versszakának kéziratos változatát is.

A lipcsei Karl Marx téren megkezdődött az angol és amerikai bombázók által elpusztitott Neues Theater ujjáépitési munkálata. Az NDK kormánya 43 millió márkát irányzott elő az épitkezésre.

Kosaburo Joshimura, a „Hirosima gyermekei" cimü film alkotója, uj filmet forgat „Asszonyok a Genji utcában" cimmel. A film 8 különböző társadalmi réteghez tartozó asszony sorsát mutatja be.

A Szovjetunióban film készül Shakespeare Othellojá-ból — mint a Literaturnaja Gazeta közli. A cimszerepet Sz. Bondarcsuk, Desdemonat I. Szkobceva, Jagot A. Popov játssza. A film zenéjét Hacsaturján irta. A szovjet filmstudiók több színes, szélesvásznas film gyártásán dolgoznak. A legendás vitézről, Ilja Muromeerről szóló film után a „Don Quijote" és „Az acélt megedzik" felvételei kezdődnek. A tervek szerint 1957-ben elkészül Solohov „Csendes Don"-jának szélesvásznas, szines filmváltozata.

A nemrég Párizsban bemutatott uj filmek sorában van az „Attila, isten ostora" cimü amerikai produkció is. A Lettres Francaises birálatából kiderül, hogy a film története nagyjában megfelel a történelmi igazságnak, ahogyan megeleveniti Attila életének legfontosabb mozzanatait. De éppen ez a film bizonyitja legszembetünőbben, — irja a lap kritikusa — hogy ami történelmileg hiteles, az még a közönség számára egyáltalán nem elhihető és valószerü. Sulyos hibája a filmnek, hogy párbeszédei rendkivül elnyujtottak, unalmasak és fárasztóak.

A „Bernarda háza" cimü szindarabból film készül Mexicoban. Rendezője Roger Leonhardt, a főszerepet Dolores del Rio játssza.

Mit olvassunk

A. Sz. Turgenyev

APÁK ÉS FIUK

Turgenyevről, az orosz klasszikus irodalom egyik kiváló képviselőjéről, annak idején igy irt Bjelinszkij, a nagy forradalmi demokrata kritikus: „Korának fia... aki a kor minden bánatát és problémáját szivében hordozza". Ez a jellemzés Turgenyevre különösen legnagyobb müvével, az „Apák és fiuk" cimü regényével kapcsolatban illik Turgenyevre.

Turgenyev nem volt forradalmár, a forradalmi megoldások helyett a reformok szükségességét hirdette, de kiméletlen ellensége volt a jobbágyrendszernek, izig-vérig realista iró volt, aki müveiben rátapintott kora leglényegesebb problémáira. Nem véletlen tehát, hogy főmüvében, amely a jobbágyrendszer kiméletlen birálatát tartalmazza, olyan hőst szerepeltet Bazarov, a nem nemesi származásu forradalmár és értelmiségi személyében, aki a tett embere és tudja, hogy mit kell tennie: lerombolni a régi államrendet, jogot, erkölcsöt. Bazarov nem fejezi ki ugyan maradéktalanul kora leghaladóbb eszméit, nem fedi egészében és hüen a forradalmi demokrata alakját, de mégis uj, heroikus jellem, az egyre közelgő társadalmi viharok büszke előhirnöke.

Turgenyev klasszikus művét Áprily Lajos kiváló forditásában adta ki az Orosz Könyv. Az előszót Domokos Géza irta.

★

A. Sz. Puskin:

A KAPITÁNY LEANYA

Puskin regényének középpontjában az orosz nép történelmének egyik nagyszerü eseménye: Pugacsov felkelése van. Ebben a müvében Puskin valóságos panorámát fest II. Katalin cárnő koráról, bemutatja az akkori idők sok jellemző alakját. Megismerkedünk a vidéki nemesek, majd a cári hadsereg tisztjeinek életével, felvonulnak előttünk Pugacsovval az élükön a felkelő parasztok, kozákok, különböző tipusai. Bejárjuk a regény lapjain a Volga-vidék szélesen mezőit, eljutunk Kazanyba, sőt Pétervárra, a cárnő udvarába is. Puskin realizmusának egyik nagy győzelme Pugacsov alakjának megformálása. Puskinnak sikerült megmutatnia ebben a parasztvezérben az egyszerü orosz embert, az orosz nép egyik tipikus képviselőjét. Lehetetlen észre nem venni Puskin rokonszenvét iránta. Mindez azonban nem vezet Pugacsov idealizálásához. Puskin megmutatja hősében a kor barbárságát, durva erkölcseit is.

N. A. DOBROLJUBOV

A nagy orosz forradalmi demokraták, Bjelinszkij, Csernisevszkij és Herzen mellett Dobroljubov rövid, de rendkivül termékeny életével, tevékenységével örökre beirta nevét a társadalmi haladásért, az igazi, a nép érdekeit szolgáló irodalomért vivott harc történetébe.

Nyikoláj Alexandrovics Dobroljubov százhusz év előtt, 1836 február 5-én született Nyizsni-Novgorodban. Apja szegény sorban élő müvelt pap volt, akinek gazdag könyvtárában az ifju Dobroljubov megtalálta az orosz haladó irodalom legértékesebb alkotásait. Már gyermekkorában igen sokat olvasott. Az egyházi pálya nem vonzotta és 17 éves korában félbehagyta teológiai tanulmányait, majd beiratkozott a pétervári pedagógiai intézetbe. 1856-ban jelentkezett első kézirataival a „Szovremenyik" folyóirat szerkesztőségében, amelynek 1857-től állandó munkatársa lett. Csernisevszkij a legfontosabb rovat — a birálati és bibliográfiai rovat — vezetését bizta rá. Dobroljubov rendkivül sokat dolgozott, rengeteget olvasott, a hozzá érkezett kéziratokat figyelmesen, gondosan áttanulmányozta.

A nehéz életkörülmények, a fárasztó szerkesztőségi munka, a cenzura és a hatóságok állandó zaklatása aláásta különben is gyenge egészségét. Hiába utazott barátainak segitségével külföldre, 1861-ben, 25 éves korában meghalt.

„Herzen emlékezete" cimü cikkében Lenin három osztályról, „három nemzedékről" tesz említést, amely résztvett az orosz forradalomban.

„Kezdetben — nemesek és földbirtokosok, a dekabristák és Herzen, Szük a köre ezeknek a forradalmároknak. Szörnyen fávol állanak a néptől. Mégsem veszett kárba a munkájuk. A dekabristák ébresztették fel Herzent. Herzen forradalmi agitációt inditott meg.

Ezt az agitációt átvették, kiszélesitették, fokozták, keményebbé tették a raznocsinyecek Csernyisevszkijtől a „Narodnaja Volja" hőseig. A harcosok köre szélesebb lett, kapcsolatuk a néppel szorosabb. „Az eljövendő vihar ifju kormányosai" — igy nevezte őket Herzen. De ez még nem volt maga a vihar.

A vihar — maguknak a tömegeknek a megmozdulása. E tömegek élén felkelt a proletaritátus, az egyetlen mindvégig forradalmi osztály és először keltette fel a parasztok millióit — nyilt, forradalmi harcra. A vihar első rohama 1905-ben volt".

Dobroljubov 1855—61 között fejtette ki tevékenységét, abban az időszakban, amikor a raznocsinyec forradalmárok mind erőteljesebben támadták a századeleji forradalmár nemesek gyenge utódait, akik üres vitákban folytatták a dekabristák merész kezdeményezéseit.

Szükséges néhány szóban megvilágitanunk, hogy kik voltak a raznocsinyecek. Az abszolutista cári uralom hiába igyekezett gátat vetni a történelmi fejlődésnek. A XVIII. század végén és a XIX. század elején mindinkább jelentkeztek Oroszországban a kapitalista társadalmi viszonyok. Oroszországnak, mint nagyhatalomnak lépést kellett tartania a fejlődéssel egy olyan korban, amikor a tudomány, a technika, a kultura hatalmas léptekkel haladt előre. A cárizmus kénytelen volt korszerübbé tenni az államapparátust, uj gazdasági és kulturális intézményeket hozott létre, hogy ezáltal megvédhesse a hübéri osztály érdekeit azoktól a veszélyektől, amelyek belföldön, vagy külföldön fenyegették. Több tisztviselőre és értelmiségire volt szüksége. Lehetővé kellett tenni, hogy a kistisztviselők, papok, mesteremberek, parasztok gyermekei közül is egyesek elvégezhessék a közép- és felsőiskolákat. Ezek voltak a raznocsinyecek. Rendkivül nehéz életkörülményben volt részük, nyomorban, örökös küzdelemben éltek és a legnagyobb áldozatokat kellett meghozniok, hogy a kulturális életben egy kis helyet ők is elfoglalhassanak. Ezért lelkükben olthatatlan gyülölet született a rendszer ellen, amely megalázó társadalmi megkülönböztetést tett állampolgárai között, megszületett lelkükben az elhatározás, hogy megdöntsék az akkori embertelen társadalmi rendszert és jobbá, szebbé tegyék a nép életét. Dobroljubov is közéjük tartozott.

A fiatalon elhunyt forradalmi demokrata Csernyisevszkij leghűségesebb és legkiválóbb tanitványa volt. Tanulmányozta a francia utópistákat, a korabeli német filozófiát, Hegelt és különösen Feuerbachot, lelkes hive volt a Bjelinszkij, majd Herzen és Csernyisevszkij által megfogalmazott világnézeti tételeknek. Dobroljubov azonban bizonyos irányban tulhaladta tanitóit, gazdagitotta az általuk reáhagyott ideológiai örökséget. A demokratikus forradalom, a népnek a jobbágyság és az abszolutizmus láncaiból való felszabaditása, a társadalmi rendszernek uj alapokra való helyezése, — ime ezek voltak Dobroljubov társadalmi eszményei. Ezeknek az eszményeknek a filozófiai alapját a materialista elmélet és a dialektikus módszer képezte. A megismerésre vonatkozó materialista felfogását Dobroljubov „A sötétség birodalma" cimü cikkében fejtette ki részletesen. Kigunyolta azokat, akik azt hirdették, hogy az igazság intuició utján ismerhető meg. Dobroljubov materializmusa éppen ugy, mint Csernyisevszkijé nem mentes az antropologizmus árnyékától. Dobroljubov nem jutott el a dialektikus és történelmi materializmus magaslatáig. Kisebb hibái ellenére azonban, fölötte áll Feuerbachnak, mivel az embert és szükségleteit történelmi szempontból vizsgálja. Ebből ered az a gyakorlati következtetése is, amely szerint ahhoz, hogy az emberiség megtalálhassa az igazságot és annak alapján uj életet teremtsen, meg kell változtatni a társadalmi rendszert, amely ezt akadályozza.

A dialektikus módszert Dobroljubov Bjelinszkij és Herzen müveiből ismerte meg. Az élet sokoldalu megfigyelése, valamint a politikai harcok, amelyekben résztvett, meggyőzték Dobroljubovot arról, hogy a dialektika nem elvont elvekből áll, hanem fellelhető a valóságban, hogy a dialektika az élet általános érvényü elve. Ebben magasabbrendübb Dobroljubov dialektikája a Hegelével szemben, Csernyisevszkijhez hasonlóan, azonban nem alkalmazta következetesen a dialektikus módszert, mivel nem érthette meg teljesen az emberi társadalom fejlődésének törvényeit, amelyeket csak Marx és Engels fedezett fel. A nagy orosz forradalmi demokrata egész életművében megtaláljuk a központi gondolatot, hogy egyszer majd az emberiség haladó erői együttes összefogása örökre megszünteti az embernek ember által történő kizsákmányolását és megteremti a szocializmust. Oroszország elmaradott viszonyai között Csernyisevszkijhez hasonlóan ő sem tudta megjelölni, melyek azok az erők, amelyek e végső harcot megvivják. Ezért Dobroljubov szerint Oroszországban a szocializmust nem a proletariátus, hanem a parasztság teremti meg, a szocializmus anyagi alapját pedig a félfeudális paraszti közösség képezi. E hibákat azonban nem annyira Dobroljubov, mint inkább a kor rovására kell irnunk. Gondolkozásának leghaladóbb és legmaradandóbb eleme, hogy az uj társadalmat csak harc árán lehet megteremteni. Eltérően a liberálisok és az utópista szociálistáktól, Dobroljubov azt vallotta, hogy az erőszak alkalmazása nélkül nem lehet megsemmisiteni a kizsákmányoló társadalmat és megteremteni az uj rendszert. Az akkori Oroszországban a legfontosabb cselekedetnek a jobbágyság megszüntetését tartotta. Ugy vélte, hogy a népi forradalomnak el kell vezetnie a népi hatalom megteremtéséhez.

Dobroljubov müvében a szocializmus körvonalai sokkal világosabban rajzolódnak ki, mint a nyugati utópisták irásaiban. Szerinte a kizsákmányolás nélküli rendet csak akkor lehet megteremteni, amikor a főbb termelési eszközök társadalmi tulajdonba kerülnek, amikor az anyagi javak azoké lesznek, akik létrehozták e javakat és amikor kiosztásuk az emberek által végzett munka minősége és mennyisége alapján történik.

A nagy orosz forradalmi demokrata tevékenységének ma is időszerü fejezetét irodalombirálati munkája képezi.

Dobroljubov számára az irodalom sohasem volt öncél. Csernyisevszkij és Dobroljubov aszerint itélték meg az irodalmi müveket, hogy miként tükrözik az életet, hogyan foglalnak állást az égető társadalmi kérdésekkel szemben, milyen mértékben tükrözik a haladó eszméket. Dobroljubov azonban nem szükitette le az irodalom szerepét a valóság tükrözésére, hanem nagy fontosságot tulajdonitott neki a társadalom átalakitásáért vivott küzdelemben. Egész irodalombirálati tevékenységét áthatja a polemikus hang, a támadás az idealisták ellen, akik tagadták az irodalom aktiv szerepét. Dobroljubov a legnagyobb hibát abban látta, ha az iró nem tartja tiszteletben az élet igazságát. Turgenyev müvelt azért becsülte nagyra, mert tükrözték az emberek tudatában jelentkező uj eszméket. Goncsarov, Szaltikov-Scsedrin alkotásaiban azt értékelte nagyra, hogy hangsulyozzák azt, ami lényeges és jellegzetes az életben.

Az értékes irodalmi alkotás másik alapvető követelményének a gazdag eszmei tartalmat tartotta. Hevesen támadta a „l'art pour l'art" polgári elméletet és kidolgozta a művészetre vonatkozó demokratikus és forradalmi elméletét. Szerinte az irodalmi alkotás csak ugy válhat valóban értékessé és maradandóvá, ha korának haladó eszméiből táplálkozik. Ezért küzdött a művészet, a tudomány és a filozófia közötti mind szorosabb kapcsolat megteremtéséért.

A népi jelleg képezi a valódi irodalmi alkotás harmadik lényeges követelményét. Dobroljubov nem fogalmazta meg, nem is fogalmazhatta meg az irodalom pártosságának követelményét. Felfogása azonban igen közel áll a pártosság elvéhez, hiszen egész életén át a mélységesen demokratikus irodalom megteremtéséért harcolt, amelynek feladata harcra lelkesiteni a népet, a kizsákmányolás kiküszöbölésére.

E követelmények lefektetésével Dobroljubov megoldotta a kérdést, hogy milyen elvek képezzék az irodalmi müvek értékelésének alapját.

Dobroljubov szerint az irodalombirálat szerves kiegészitő része az irodalomnak. Az irodalom feladata, hogy bemutassa az életet, az irodalom-biráló pedig, hogy magyarázza a müveket. Ebből kitünik, hogy az irodalombirálat főfeladata mindenek előtt a közvélemény irányitása. Dobroljubov birálata ugyanakkor rendkivül nagy segitséget jelentett az irók számára is. Cikkeit és tanulmányait a Szovjetunióban a kritikusok ma is mintaképnek tartják, a követelmények pedig, amelyek irodalmi birálatának alapját képezik, ma is időszerüek, mivel abból a lángoló vágyból születtek, hogy az irodalom teljes mértékben a nép érdekeit szolgálja.

F. T.

A szakszervezetek feladatai a II. pártkongresszus történelmi határozatainak valóraváltásáért folytatott harcban

Gh. Apostol elvtárs, az RNK Szakszervezetei Központi Tanácsa elnökének jelentése

Gheorghe Apostol elvtárs, a Szakszervezetek Központi Tanácsának elnöke, jelentést terjesztett a Szakszervezetek Központi Tanácsának plenáris ülése elé, amelyben kifejtette a szakszervezetek feladatait a II. pártkongresszus történelmi jelentőségü határozatainak alkalmazásáért folytatott harcban.

A jelentés kidomboritja a szakszervezeti tevékenység fontos szerepét a gazdasági épités munkájában és a dolgozók életszinvonalának emelésében.

A népgazdaság fejlődése és a munkásosztály számbeli gyarapodása következtében — hangzik a jelentés — a szakszervezeti tagok száma városainkban és falvainkon az 1947. évi 1.340.000-ről 1955-ben több mint 2.600.000-re, vagyis csaknem kétszeresére emelkedett. Az RMP Központi Vezetőségének a szakszervezeti munkával kapcsolatban hozott 1948 decemberi határozatának alkalmazása nyomán megjavultak a szakszervezetek szervezési formái és a munkások, mérnökök, technikusok és tisztviselők százezrei választották be a szakszervezetek vezetőségébe és vonták be a társadalmi munkába.

A szocialista verseny széles tömegmozgalommá vált

A szakszervezetek a párt irányitásával megszervezték és vezették az állami tervek megvalósitásáért és tulteljesitéséért folyó szocialista versenyt. A szocialista verseny ma széles tömegmozgalommá, a népgazdaság fejlődésének erőteljes tényezőjévé vált.

Tömegjellege és mozgósitó ereje erőteljesen megnyilvánult a II. pártkongresszus tiszteletére inditott szocialista versenyben.

A szakszervezeti szervek tevékenysége a munkások, mérnökök, technikusok és tisztviselők mozgósitása és a szocialista verseny széleskörü kibontakozása terén, jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy az ipari össztermelés volumene tekintetében határidő előtt teljesitettük az első ötéves tervben kijelölt feladatokat. Külön ki kell emelnünk a kőolajipari, vegyipari, elektrotechnikai ipari és más szakszervezetek hozzájárulását ahhoz, hogy az ötéves terv feladatait ezekben az iparágakban hónapokkal a kitüzött határidő előtt teljesitettük.

A szocialista verseny keretében számos értékes kezdeményezés született. Ilyen például a szinajai „I. C. Frimu" üzem munkaközösségének kezdeményezése a gépek és berendezések kihasználási mutatószámának megjavitására; Ion Botezatu, kőolajipari brigádvezető kezdeményezése, mely szerint az éjjeli müszak termelését a nappali müszak termelési szinvonalára kell emelni, Aurel Stanciu főolvasztár kezdeményezése a gyorscsapolásoknak kemencénként és müszakonként való kidolgozására, minden egyes müvelet munkaidejének csökkentésével; Nicolae Militaru bőripari munkás kezdeményezése, amely azt a célt szolgálja, hogy ugyanabból a bőrmennyiségből több cipőt készitsenek, Vasile Voichitanak, a Szocialista Munka Hősének kezdeményezése, hogy minden egyes traktorral évente több mint 1000 normálhektárnak megfelelő teljesitményt érjenek el és Elena Chisiu fonónő kezdeményezése kiváló minőségü fonalak gyártására.

A szakszervezetek, a párt és a kormány támogatásával, első ötéves tervünk éveiben jelentős társadalmi-kulturális tevékenységet fejtettek ki.

A szakszervezetek utján, 1951 és 1955 között több mint 2.000.000 személyt (1.500.000 felnőttet és több mint 500.000 gyermeket) küldtünk üdülésre és gyógykezelésre a fürdő- és üdülőhelyekre.

Az első ötéves terv éveiben az állam közel 6,5 milliárd lejt bocsátott a szakszervezetek rendelkezésére társadalombiztositási célokra.

A társadalombiztositási alapokból, amelyet széleskörü társadalmi aktiva közremüködésével a szakszervezetek kezelnek, segélyeket nyujtottunk a dolgozóknak ideiglenes munkaképtelenség esetén, továbbá szülési segélyeket, öregségi és rokkantsági nyugdijakat.

A klubok és vörös sarkok száma ma 25-ször annyi, mint 1948-ban; hatszor annyi a könyvtárak száma és a könyvállomány. A szakszervezeti könyvtárakat látogató munkások és tisztviselők száma a mult évben elérte az 1.164.600-at. Jelentős fejlődést mutat a mükedvelő együttesek tevékenysége. A szakszervezeti mükedvelő csoportoknak több mint 121.000 tagja van, akik egyre nagyobb mértékben járulnak hozzá a dolgozó tömegek szocialista neveléséhez. Soraikból tehetséges müvészek emelkednek ki.

A termelékenység növeléséért, az önköltség csökkentéséért

A pozitiv eredmények mellett — folytatódik a jelentés — meg kell mondanunk, hogy a szakszervezeteknek az első ötéves terv folyamán végzett munkájában komoly gyengeségek mutatkoztak és több ilyen gyengeség még ma is észlelhető. A legfőbb gyengeség az, hogy a szakszervezetek és vezető szerveik nem állitották tevékenységük homlokterébe azt a feladatot, hogy rendszeres szervező munkát végezzenek a termelékenység szakadatlan növeléséért és az önköltség csökkentéséért folytatott küzdelemben, holott enélkül elképzelhetetlen a nemzeti jövedelem gyarapitása, a reálbér növelése és a dolgozók életszinvonalának emelése.

A szakszervezetek nem forditanak kellő figyelmet arra, hogy a szocialista versenyben céltudatosan törekedjenek a munkatermelékenység olyan arányu növelésére, amely megfelel az illető vállalat technikai fokának; a vállalatok kollektivái nem foglalkoznak kitartóan a meglévő technika teljes kihasználását, az uj technika bevezetését, a gépesités kiterjesztését és a munkaszervezés megjavitását szolgáló legmegfelelőbb intézkedések tanulmányozásával és alkalmazásával. Rendkivül élesen jelentkeznek ezek a fogyatékosságok számos szén- és kohóipari, textil- és élelmiszeripari szakszervezetben, valamint a mezőgazdaság szocialista szektorában.

Tudjuk, hogy a szénipar 1955-ben mintegy 2,000.000 tonnával kevesebb szenet termelt, mint amennyit a terv előirányzott, noha az ötéves terv során az állam csaknem három milliárd lej szénipari beruházást eszközölt és jelentős mennyiségü géppel és felszereléssel látta el széniparunkat. Mi az oka ennek a helyzetnek? Ez elsősorban azzal magyarázható, hogy a szakszervezeti szervek, a minisztériumok és a szénipari vállalatok vezetőségei nem tették meg idejében a szükséges intézkedéseket állandó és szakképzett bányászkáderek kiképzésére, nem folytatták szervezett tevékenységet az élenjárók fejlett tapasztalatainak elterjesztése érdekében s ahelyett, hogy a berendezések teljes kihasználása érdekében minden szénbányában általánositották volna a fejlett módszereket (a ciklusgrafikont és a frontfejtést), megelégedtek azzal, hogy kis számban olyan élmunkások emelkedtek ki, akik ismertté váltak az egész országban.

Ha a lupényi bányákban levő fejtéseknek csupán 50 százalékánál kitartóbban foglalkoztak volna a ciklusgrafikon kiterjesztéséhez szükséges feltételek megteremtésével, az első ötéves terv éveiben több mint 500.000 tonnával több szenet termelhettünk volna, tehát elegendő mennyiségü szenet ahhoz, hogy csaknem négy hónapra biztositsuk a vasut számára szükséges szilárd fütőanyagot.

Az élmunkások tapasztalatainak és a fejlett munkamódszereknek általánositása terén komoly hiányosságok vannak a többi termelési ág szakszervezeteinek tevékenységében is. Az értékes kezdeményezések az illető iparág, egy vagy két vállalatában elszigetelve maradnak.

Sajnos sok szakszervezetre igen jellemző még a kampányjellegü munka, vagyis az, hogy egy-egy akciót nagy hühóval meginditanak, majd egy bizonyos idő után abbahagyják, hogy egy másik akcióba kezdjenek, ami ugyanolyan sorsra jut. Sok szakszervezet lebecsüli feladatait a fejlett tapasztalatok elterjesztésében, nem tanulmányozza kellő felelősségérzettel azoknak az élmunkásoknak a módszereit, akik ugyanolyan munkafeltételek mellett a többi munkásoknál jobb eredményeket érnek el, nem küzd eléggé, hogy az adminisztrativ szervek megteremtsék a fejlett termelési tapasztalatok elterjesztéséhez szükséges müszaki-szervezési feltételeket, nem szervezi meg rendszeres és kitartó munkával, hogy az élmunkások tapasztalatai általános munkamódszerekké váljanak s igy a dolgozók tömegesen elérjék az élmunkások átlagteljesitményének szintjét.

A rendelkezésre álló berendezés és termelőkapacitás gyenge kihasználásának egyik jelentős oka abban áll, hogy a technikailag magas szinvonalu gépeket kezelő munkások gyakran még nem rendelkeznek kellő szakértelemmel, s ezért nem tudják kihasználni a gépek egész teljesitőképességét. A szakszervezetek és vezető szerveik nem törődtek eléggé az utóbbi években az ipari dolgozók szakképzettségének és szakmai tökéletesitésének kérdésével, nem nyujtottak kellő segitséget ahhoz, hogy szakmai képzettségüket a szocialista ipari vállalatok technikájának szinvonalára emeljék.

Mindezekből a hiányosságokból kitünik, hogy a szakszervezetek és vezető szerveik még nem töltik be kellő mértékben azt a szerepüket, hogy megszervezzék és fejlesszék a munkások, mérnökök, technikusok és tisztviselők tömeges alkotó kezdeményezését a népgazdaság fejlesztéséért, a munkatermelékenység növeléséért és az önköltség csökkentéséért folyó harcban.

A jelentés ezután elemzi a szakszervezetek és vezető szerveik feladatait a második ötéves terv politikai-gazdasági célkitüzéseinek megvalósitásáért folyó harcban s ezzel kapcsolatban kidomboritja annak a szükségességét, hogy még az idei év folyamán nagy előrehaladást kell elérnünk a munkatermelékenység növelésében és az önköltség csökkentésében. A szakszervezeteknek az elkövetkező hónapokban meg kell szervezniök minden vállalatban és minden munkahelyen a munkatermelékenység jelentőségének és a termelékenység fokozásához vezető módozatoknak széleskörü, tömeges megvitatását; minden eszközzel ösztönözniök és terjeszteniök kell a termelőkapacitás jobb kihasználását elősegitő kezdeményezéseket, ténylegesen és rendszeresen foglalkozniok kell a munkaszervezés és a termelés javitásával; hatékonyabb segitséget kell nyujtaniok a vállalatok vezetőségeinek az uj technika bevezetésében; meg kell javitaniok a szakszervezetek közremüködését a munkások szakmai kiképzésében.

A szakszervezeteknek gondoskodniok kell a mesterek müszaki felkészültségének és általános müveltségének fejlesztéséről, valamint arról, hogy nagyobb felelősségtudattal töltsék be feladataikat, mint a termelés közvetlen megszervezői és a munkaszektoruk teljhatalmu vezetői, munkakörüket érdeklő minden kérdésben.

Szakszervezeteink tanusitsanak nagyobb figyelmet a mérnökök iránt, akik rendkivül jelentős szerepet töltenek be a termelés megszervezésében és vezetésében. Minden mérnöknek a munkások, élmunkások, ujitók és észszerüsitők gondos tanácsadójává kell válnia, s tevékenyen részt kell vennie a munkaszervezés szakadatlan tökéletesitésében és a szocialista verseny fejlesztésében.

A szakszervezetek központi bizottságai számára — hangsulyozza a jelentés — egész tevékenységük központi kérdése kell legyen, hogy megszervezzék az állandó és rendszeres küzdelmet a munkatermelékenység növeléséért.

A jelentés ezután elemzi a szakszervezetek szerepét — az ötéves terv előirányzatainak teljesitéséért folyó harc keretében — a termelés növelésében, a munkatermelékenység fokozásában és az önköltség csökkentésében és hangsulyozza, hogy e feladat sikeres teljesitése feltétlenül megköveteli a szocialista versenyek szervezésének és irányitásának gyökeres megjavitását.

A hiányosságok határozott kiküszöbölése, megfelelő szervezési jellegü gyakorlati intézkedések megtétele, a szocialista verseny eleven, konkrét irányitása — az összes szakszervezeti szervek, minden szakszervezeti aktivista legsürgősebb és legfontosabb feladatai közé tartozik.

A verseny minden erejét a termelés további növelésére, a munkatermelékenység fokozására és az önköltség csökkentésére, a második ötéves terv összes mutatószámainak teljesitésére kell irányitani.

A szakszervezeti munka lényege a szocialista verseny megszervezésében, az élmunkások fejlett tapasztalatainak figyelmes tanulmányozásában és rendszeres elterjesztésében kell megmutatkozzon. A szocialista versenyben a leglényegesebb dolog, hogy felemeljük a munkások egész tömegét az illető szakma élmunkásai által elért átlagos teljesitmény szinvonalára.

A jelentés kiemeli továbbá a termelési értekezletek felélénkitésének szükségességét.

A jelentés nagy figyelemmel tárgyalta azokat a feladatokat, amelyeket a szakszervezeteknek a falvakon kell teljesiteniök, hogy a második ötéves terv folyamán — a Központi Vezetőségnek a II. pártkongresszuson előterjesztett jelentésében foglalt célkitüzéseknek megfelelően — jelentősen növekedjék a mezőgazdasági árutermelés, amelynek tulnyomó többségét a mezőgazdaság szocialista szektorának kell szolgáltatnia; ennek a szektornak 1960-ig tulsulyba kell jutnia.

A szakszervezetek — hangzik a jelentés — eddig gyengén szervezték meg falusi munkájukat, szórványosan, kampányszerüen végezték ezt a munkát. Sok falusi szakszervezeti tagot nem mozgósitottak a mezőgazdaság szocialista átalakitásában való tevékeny részvételre. Komoly fogyatékosságok észlelhetők a mezőgazdaság állami szocialista egységeiben müködő szakszervezetek munkájában. A GTA-k-ban és az állami gazdaságokban müködő szakszervezetek jelentős részét még nem hatotta át annak a szerepnek a fontossága, amelyet a GTA-knak és az állami gazdaságoknak be kell tölteniök, mint a népi demokratikus állam fő emeltyüinek a mezőgazdaság szocialista átalakitásában.

A szakszervezeteknek és tagjaiknak harcolniok kell e fogyatékosságok megszüntetéséért, minél tevékenyebben részt kell venniök a mezőgazdaság szocialista átalakitásával kapcsolatos feladatok végrehajtásában, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősitésében.

A kollektiv szerződések mozgósitó és szervező szerepe

A jelentés a továbbiakban a kollektiv szerződésekkel foglalkozik és rámutat arra, hogy milyen jelentős mozgósitó és szervező szerepük van ezeknek a szerződéseknek vállalataink termelési folyamatában.

A kollektiv szerződések tekintélye megerősödött az első ötéves terv idején, a dolgozók fokozott érdeklődést tanusitottak a kollektiv szerződés iránt. A munkások, a technikusok, a mérnökök és a tisztviselők évről évre mind nagyobb számban vettek részt a kollektiv szerződés megkötésével kapcsolatos akcióban és egyre többen tették meg ez alkalommal javaslataikat. Csupán 1955-ben 142.136 javaslat hangzott el a kollektiv szerződések tervezetének megjavitásával kapcsolatban, vagyis kétszer annyi, mint 1950-ben. A javaslatoknak több mint 70 százalékát, vagyis négyszer annyit, mint 1950-ben, beiktatták a szerződésekbe.

Most javában folyik az, 1956-ra szóló kollektiv szerződések megkötésével kapcsolatos akció.

A szakszervezeti szerveknek fel kell használniok a kollektiv szerződések megkötésekor és alkalmazásakor az első ötéves terv idején szerzett tapasztalataikat és ügyelniök kell arra, hogy a szakszervezetek központi bizottságai és az egyes minisztériumok által kidolgozott tipuskollektiv szerződést hozzáigazitsák minden vállalat konkrét adottságaihoz.

Az egész, sokoldalu szakszervezeti tevékenység alapjává kell válniok a kollektiv szerződéseknek. A vállalatok, az állami gazdaságok és a GTA-k keretében müködő szakszervezeti szervek és szervezetek tekintsék munkájuk lényegbevágó kérdésének a kollektiv szerződésekben lefektetett kölcsönös kötelezettségek teljesitésének biztositását.

A jelentés ezután hangsulyozza, hogy a párt rendkivül nagy gondot fordit az egyre jobb munkakörülmények biztositására, majd vázolta a munkavédelem és a biztonsági technika javitása terén, az első ötéves terv idején elért eredményeket. A jelentés rámutat a szakszervezeti tevékenység e téren mutatkozó hiányosságaina és a leküzdésükhöz szükséges feladatokra.

A szakszervezeti szerveknek fokozottabb mértékben be kell vonniuk a dolgozókat a munkavédelmi intézkedések kidolgozásába és alkalmazásába, meg kell javitaniuk a müszaki felügyeletet — bevonva ebbe a munkába a hosszabb gyakorlattal és termelési tapasztalatokkal biró mestereket és mérnököket, — biztositaniuk kell minden termelési ágban a munkavédelmi célokra szolgáló összegek helyesebb elosztását, előnyben részesitve azokat a vállalatokat, amelyekben nehezebbek a munkakörülmények.

A jelentés rámutat arra is, hogy a szakszervezeteknek meg kell szervezniük a rendszeres társadalmi ellenőrzést a munkáslakások épitése felett, komolyabban kell foglalkozniuk a vállalati étkezdék müködésével, meg kell javitaniuk a szervezett társadalmi ellenőrzést az állami kereskedelem egységei felett s minden eszközzel azon kell iparkodniuk, hogy az állami társadalombiztositás terén magasabb szinvonalra emeljék tevékenységüket.

A jelentés ezután felsorolja a legfontosabb feladatokat a tömegkultura terén végzendő munkában: a kulturmunka minden lehetőségét fel kell használni, hogy megismertessük és megmagyarázzuk a munkások, technikusok, mérnökök és tisztviselők tömegeinek a II. pártkongresszus dokumentumait. A szakszervezetek kulturális-nevelő tevékenységében a főhangsulyt a szakszervezeti csoportok, a mühelyek és üzemosztályok kulturális munkájára kell helyezni és nagy figyelmet kell forditani a mükedvelő körök müsorának tartalmára.

A jelentés ezután megemlékezik azokról a sikerekről, amelyeket a szakszervezetek az utóbbi években a testnevelési és sportmozgalom szervezésében és irányitásában elértek s megállapitja, hogy 1955 végén a szakszervezeti sportegyesületek taglétszáma elérte a 575.000-et s a természetjárásban részvevő szakszervezett tagok száma meghaladja a két milliót. A szakszervezeti mozgalom jelenleg több mint 8300 sportlétesitménnyel — sportteremmel, stadionnal, komplex és egyszerü sportterekkel, — valamint 171, összesen 9054 személy befogadására alkalmas menedékházzal rendelkezik.

A jelentés hangsulyozza, hogy az elért eredmények még nem felelnek meg a párt és a kormány által megteremtett feltételeknek és felsorolja a szakszervezetek feladatait a testnevelési és sporttevékenység megjavitásában.

A továbbiakban a jelentés rámutat arra, hogy tökéletesiteni kell a szakszervezeti tevékenység szervezeti formáit. Az egyik legfőbb probléma a szakszervezeti munka termelési ágak szerinti vezetése elvének további megszilárditása. Egy másik kivételesen fontos probléma a felsőbb szakszervezeti szervek közelebbi kapcsolatának megteremtése a vállalatok és intézmények szakszervezeteivel, amelyek ott müködnek, ahol az élet lüktet és a termelési tervek sorsa eldől.

A szakszervezeti csoportnak a szakszervezeti tevékenység valóban legfőbb láncszemévé kell válnia és az összes szakszervezeti szervek figyelmének középpontjába kell kerülnie.

A Szakszervezetek Központi Tanácsának plenáris ülése legyen kiinduló pontja a kollektiv munka lényeges megjavitásának az összes szakszervezeti szervekben.

A tömegkapcsolatok megszilárditása, az állandó kapcsolat a vállalatok és intézmények életével, a munkásdemokrácia szigoru tiszteletbentartása a szakszervezetekben, a közgyülések rendszeres megszervezése és reális feltételek megteremtése az alulról jövő ellenőrzés végrehajtására, a tömegek részéről való birálat kifejlesztése a szakszervezeti vezetőszervek tevékenységével kapcsolatban — ezeknek kell a szakszervezetek szervezési munkájának lényegét alkotnia.

A Román Népköztársaság szakszervezetei erősitik és kiszélesitik kapcsolataikat a többi országok munkásságával és szakszervezeteivel.

Nagy örömmel beszélhetünk ma a szocialista tábor országaiban müködő szakszervezetekkel való egyre szorosabb testvéri kapcsolatainkról. Ez országok népeinek egységes létérdekein és végső célkitüzéseik közösségén alapuló testvéri barátsága és együttmüködése — szoros baráti és együttmüködési kapcsolatokat hozott létre az illető országok szakszervezetei között is. Szakszervezeteink számára különösen fontosak a szovjet szakszervezetekkel való szoros testvéri kapcsolataink. Ezek a szakszervezetek, a Szovjetunió dicsőséges Kommunista Pártjának vezetésével harcra mozgósitják és megszervezik a munkásokat és tisztviselőket a kommunizmus épitése nagyszerü tervének valóraváltásáért.

Szakszervezeteink tanulmányozzák és országunk konkrét fejlődési feltételeinek megfelelően alkalmazzák a szovjet szakszervezetek gazdag tapasztalatait.

Nemrégiben helyreállottak a baráti kapcsolatok az RNK szakszervezetei és a Jugoszláv SzNK szakszervezetei között. Február közepén szakszervezeteink küldöttsége baráti látogatást tesz a jugoszláv szakszervezeteknél. Ugy véljük, megvan az alap ahhoz, hogy szakszervezeteink és a jugoszláv szakszervezetek együttmüködése és elvtársi kapcsolatai széleskörüen kifejlődjenek, ami kétségkivül elősegiti a nemzetközi szakszervezeti egység megszilárdulását.

A jelentés befejezésül a következőket mondja: A Szakszervezetek Központi Tanácsának plenáris ülése lelkesen magáévá teszi a Román Munkáspárt II. kongresszusának történelmi határozatait, amelyek dolgozó népünk forró törekvéseinek, népi demokratikus államunk létérdekeinek adnak kifejezést.

Hogy a szakszervezetek tevékenységét a pártkongresszus által eléje tüzött nagy feladatok szinvonalára emeljük, javitsuk meg és tökéletesitsük szüntelenül munkánk stilusát, formáit és módszereit, tanuljunk a dicsőséges szovjet szakszervezetek és a népi demokratikus országok szakszervezeteinek tapasztalataiból.

Munkásosztályunk és összes dolgozóink minden erejük megfeszitésével fognak dolgozni, hogy sikeresen teljesitsék második ötéves tervünket. Tisztában vannak azzal, hogy a terv megvalósitása uj, erőteljes lendületet ad majd az ipar és a mezőgazdaság fejlődésének, emelni fogja a nép jólétét és igy ujabb, jelentős hozzájárulás lesz a szocialista tábor megszilárditásához s a népek egyre eltökéltebb harcához a világ békéjének fenntartásáért és megszilárditásáért.

Testnevelés és sport

A labdarugó bajnokság „C"-csoportjának tavaszi programja

A labdarugó bajnokság C) csoportjában április 1-én kezdődnek a küzdelmek és a IV. széria tavaszi mérkőzések sorrendjét alább ismertetjük:

ÁPRILIS 1: Metalul „G. Dimitrov" Arad—Metalul Vörös Acél, Locomotiva Craiova—Locomotiva Piski, Constructorul Craiova—Constructorul Arad, Fl. Rosie „November 7" Arad—Fl. Rosie R. Vîlcea, Szászváros—Stiinta Craiova, Metalul 108—Progresul Temesvár.

ÁPRILIS 8: Metalul Vörös Acél—Metalul 108, Fl. Rosie R. Vîlcea—Locomotiva Craiova, Locomotiva Piski—Constructorul Craiova, Constructorul Arad—Szászváros, Stiinta Craiova—Fl. Rosie „November 7" Arad, Progresul Temesvár—Metalul „G. Dimitrov" Arad.

ÁPRILIS 15: Locomotiva Craiova—Metalul Vörös Acél, Locomotiva Piski—Fl. Rosie R. Vîlcea, Stiinta Craiova—Constructorul Craiova, Constructorul Arad—Fl. Rosie „November 7" Arad, Szászváros—Progresul Temesvár, Metalul 108—Metalul „G. Dimitrov" Arad.

ÁPRILIS 22: Constructorul Craiova—Locomotiva Craiova, Constructorul Arad—Locomotiva Piski, Fl. Rosie „November 7" Arad—Metalul „G. Dimitrov" Arad, Fl. Rosie R. Vîlcea—Szászváros, Stiinta Craiova—Metalul 108, Progresul Temesvár—Metalul Vörös Acél.

ÁPRILIS 29: Fl. Rosie „November 7" Arad—Progr. Temesv., Constructorul Craiova—Fl. Rosie R. Vîlcea, Szászváros—Locomotiva Piski, Metalul „G. Dimitrov" Arad—Stiinta Craiova, Metalul 108—Locomotiva Craiova, Metalul Vörös Acél—Constructorul Arad.

MÁJUS 6: Locomotiva Piski—Metalul Vörös Acél, Progresul Temesvár—Constructorul Craiova, Locomotiva Craiova—Constructorul Arad, Metalul 108—Fl. Rosie „November 7" Arad, Fl. Rosie R. Vîlcea—Stiinta Craiova, Metalul „G. Dimitrov" Arad—Szászváros.

MÁJUS 13: Constructorul Arad—Fl. Rosie R. Vîlcea, Fl. Rosie „November 7" Arad—Locomotiva Craiova, Metalul Vörös Acél—Szászváros, Stiinta Craiova—Progresul Temesvár, Locomotiva Piski—Metalul 108, Constructorul Craiova—Metalul „G. Dimitrov" Arad.

MÁJUS 20: Fl. Rosie R. Vîlcea—Progresul Temesvár, Szászváros—Metalul 108, Locomotiva Craiova—Stiinta Craiova, Metalul „G. Dimitrov" Arad—Constructorul Arad, Constructorul Craiova—Metalul Vörös Acél, Fl. Rosie „November 7" Arad—Locomotiva Piski.

MÁJUS 27: Szászváros—Fl. Rosie „November 7" Arad, Metalul Vörös Acél—Fl. Rosie R. Vîlcea, Stiinta Craiova—Constructorul Arad, Metalul 108—Constructorul Craiova, Progresul Temesvár—Locomotiva Craiova, Locomotiva Piski—Metalul „G. Dimitrov" Arad.

JUNIUS 3: Metalul Vörös Acél—Stiinta Craiova, Costructorul Arad—Metalul 108, Locomotiva Piski—Progresul Temesvár, Metalul „G. Dimitrov" Arad—Fl. Rosie R. Vîlcea, Locomotiva Craiova—Szászváros, Constructorul Craiova—Fl, Rosie „November 7" Arad.

JUNIUS 10: Progresul Temesvár—Constructorul Arad, Metalul „G. Dimitrov" Arad—Locomotiva Craiova, Fl. Rosie „November 7" Arad—Metalul Vörös Acél, Stiinta Craiova—Locomotiva Piski, Szászváros—Constructorul Craiova, Fl. Rosie R. Vîlcea—Metalul 108.

A VII. Téli Olimpia küzdelmei

Cortina d'Ampezzoban pénteken befejeződött a páros mükorcsolyázó verseny és itt az Európa-bajnok osztrák pár szerezte meg a győzelmet. Az eredmények: 1. Schwartz—Oppelt (osztrák) 101,3 pont, 2. Dafoe—Bowden (kanadai) 101,9 pont, 3. Nagy testvérpár (magyar).

A férfi lesiklóversenyen 86 versenyző közül 41-en (!) feladták a versenyt. Az osztrák Tony Sailer egyébként megszerezte harmadik világbajnokságát és 2:52.2 mp.-es időeredménnyel győzött.

Folytatódtak a jégkorong-torna küzdelmei is és az eredmények: Szovjetunió—Csehszlovákia 7:4, Kanada—Svédország 6:2.

N. A. Bulganyinnak Eisenhower elnökhöz intézett ujabb üzenete

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Mint ismeretes, G. M. Zarubin, a Szovjetunió Egyesült Államok-beli rendkivüli és meghatalmazott nagykövete január 23-án meglátogatta Dwight D. Eisenhowert, az USA elnökét, akinek átnyujtotta N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének üzenetét, amelynek szövegét a szovjet sajtóban közölték.

Február 2-án G. M. Zarubin felkereste John Foster Dullest, az USA külügyminiszterét és átadta neki N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének Dwight D. Eisenhowerhez, az USA elnökéhez intézett ujabb üzenetét, az USA elnökének N. A. Bulganyin január 23-i üzenetére adott válaszával kapcsolatosan.

Eisenhowernek, az USA elnökének válasza N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének 1956 január 23-i üzenetére

Nyikoláj A. Bulganyin Öexcellenciájának, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége minisztertanácsa elnökének,

MOSZKVA

Tisztelt Elnök Ur!

Köszönettel vettem Zarubin nagykövet által küldött január 23-i levelét, amelyet figyelemmel tanulmányoztam.

Engedje meg, hogy mindenekelőtt megmondjam, valóban ugy vélem, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet minden államtól, különösképpen a nagyhatalmaktól megköveteli, hogy a nemzetközi ellentétek csökkentésére és a nemzetközi bizalom és együttműködés megszilárditására törekedjenek. Olyan mértékben, amilyenben a romboló erők növekednek, szükségessé válik, hogy ne csak ezen erők feletti ellenőrzés megteremtésére és korlátozására törekedjünk, hanem hogy felszámoljuk a jelenleg létező ellentéteket, amelyek arra késztethetik az embereket, hogy felhasználják ezeket az erőket. Biztosithatom, hogy ezt az álláspontot az Egyesült Államok népei és politikai vezetői is kivétel nélkül osztják. Meggyőződésem, hogy ezt az álláspontot ugyancsak osztják a világ valamennyi népei és azoknak az embereknek, akiket politikai hatalommal biztak meg, az a magasztos feladatuk, hogy a népek általános békevágyának utján járjanak.

Ugy, ahogyan szives volt emlékeztetni, nem egyszer utaltam arra a rendkivül értékes lehetőségre, amelyet népeink történelmi barátsága kinál számunkra. Szilárd meggyőződésem, hogy ezen az alapon jobb politikai kapcsolatokat létesithetünk. Biztosithatom Önt, Elnök Ur, hogy az egész világon nem létezik nép, amely az amerikai népnél őszintébben szentelné erejét a béke épületének felemelésére. Egész népünk törekvése, hogy véget vessen az ellentéteknek és a jelenlegi nemzetközi helyzetben létező veszélynek. Valóban nincs nemes cselekedet, amelyet meg ne tennénk, ha meggyőződnénk arról, hogy az hozzájárul egy méltányos békéhez az egész világon.

Éppen ebből a szempontból tanulmányoztam az Ön legutóbbi javaslatát, hogy kössenek országaink husz évre szóló barátsági és együttműködési szerződést, amely jelenleg a béke ügyét szolgálná.

Elsősorban megemlitem, hogy országainkat már összeköti egy ünnepélyes szerződés — az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmánya. Az Ön által javasolt szerződés három fő pontból állana. Ugyancsak megemlitem, hogy e szempontokat magában foglalják az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében közöttünk létrejött ezen szerződés pontos előirásai.

Az Ön szerződés-tervezetének első szakasza arra kötelezné országainkat, hogy fejlesszenek népeink közötti baráti kapcsolatokat, az egyenlő jogok kölcsönös tiszteletbentartása, a belügyekbe való be nem avatkozás alapján. Mint az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagjai, már kötelezettséget vállaltunk arra, hogy „fejlesztjük a nemzetek közötti baráti kapcsolatokat az egyenlőség elvének és a népek önrendelkezési jogának tiszteletbentartása" alapján. Az Ön által javasolt szerződés második szakasza arra kötelezne bennünket, hogy a közöttünk fennálló nemzetközi ellentéteket kizárólag békés uton oldjuk meg. Ez olyan kötelezettség, amely már köti országainkat az Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmánya 2—3. szakaszainak előirása szerint, amely igy hangzik: „Az Egyesült Nemzetek Szervezetének valamennyi tagja a nemzetközi ellentéteket békés eszközökkel oldja meg". A 3-ik szakasz arra kötelezne, hogy erősitsük együttműködésünket gazdasági, kulturális és tudományos téren. Az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmányának 9. fejezete, amely „a gazdasági és társadalmi nemzetközi együttműködésre" vonatkozik, megköveteli tőlünk, hogy „tevékenykedjünk a gazdasági, társadalmi, egészségvédelmi és hasonló nemzetközi kérdések megoldásában". Az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya ünnepélyes szerződés az Ön országa és az én országom között, szerződés sok ország között, amelynek mindegyike kapcsolatban áll velünk és minden más országgal és ezek közül mindegyik érdekelve van abban, hogy az egész világon béke legyen. Az amerikai nép őszintén óhajtja, hogy hozzájáruljon az alapokmány célkitüzéseinek megvalósításához. Azonban az alapokmány szavai nem látták előre a nemzetközi ellentétek mai állapotát. Hogyan remélhetnénk, hogy a jelenlegi helyzet megjavitható lenne csupán azzal, hogy ezeket a szavakat megismételnénk egy kétoldali egyezmény formájában.

Felteszem a kérdést, hogy egy, már megkötött szerződés ismételt megkötése — ezuttal csupán kétoldali alapon — nem árt-e a békének, azt a hiedelmet keltve, hogy csupán egy tollvonással értünk el olyan eredményt, amelyet a valóságban csupán magának a szellemnek a megváltoztatásával lehet elérni. Az államok közötti baráti együttműködés nemcsak egy szerződésbe foglalt igéretektől függ, hanem magától a szellemtől, amely az érdekelt államokat vezeti és tényleges cselekedeteiktől.

Éppen egy ilyen szellem és ilyen cselekedetek megvalósításának reményében utaztam az elmult évben Genfbe — amely Amerika történetében példanélkül állt békeidőben. Többek által kifejezett kételkedés ellenére, hogy vajon egy ilyen küldetés tényleg a szükséges célt szolgálja-e, ugy itéltem meg a nemzetközi helyzetet, amely annyira komoly, hogy egyetlen lehetőséget sem szabad mellőzni, amely hozzájárulhat a helyzet megjavulásához, akármilyen jelentéktelenek lettek volna is ezek az esélyek. Genfben Ön hasonló véleménynek és törekvésnek adott kifejezést.

Őszintén reméltem, hogy az Önnel, valamint a Franciaország és az Egyesült Királyság kormányfőivel folytatott tanácskozás nyomán megkezdődik a nemzetközi kapcsolatok megjavulása, — különösképpen a négy ország között, amelyeknek kormányfői résztvettek a tanácskozáson — azoknak a különleges kérdéseknek tekintetében, amelyekért a részvevő négy ország különös felelősséget visel.

Sajnos, az amerikai nép kénytelen volt arra a szomoru következtetésre jutni, hogy azok az események, amelyek értekezletünket követték, nem változták be reményeit.

Engedje meg, hogy röviden emlékeztessem a legutóbbi események történetére.

Genfben utasitást adtunk a külügyminiszereknek, hogy kézzelfogható intézkedéseket hozzanak e konkrét problémák megoldására.

E problémák közül első volt az európai biztonság és Németország kérdése. Mi arra a határozott megegyezésre jutottunk, hogy a német kérdés rendezése és Németországnak szabad választások utján való egységesitése a német nép nemzeti érdekeinek és az európai biztonság érdekeinek megfelelően kell megtörténjen. Azonban a három nyugati hatalomnak a Németország egységesitése és az európai biztonság kérdésében előterjesztett épitő jellegü javaslata ellenére, az Ön kormánya ugy vélte, hogy jelen pillanatban nem fogadhat el semilyen javaslatot Németország szabad választások utján történő egyesitésére vonatkozólag.

A második kérdés volt a leszerelés problémája. E kérdésnek általunk Genfben történt megvitatása idején, javaslatot terjesztettem elő a „nyilt égbolt"-ra vonatkozólag abban a reményben, hogy valóban tehetünk valamit annak érdekében, hogy megnyőjzzük a világot arról: nincsen egyikünknek sem támadó szándéka a másikkal szemben. Az Ön kormánya azonban ezt a javaslatot a külügyminiszterek értekezletén elutasitotta.

A harmadik kérdés volt a Nyugat és Kelet közötti kapcsolatok fejlesztése. A nyugati hatalmak miniszterei számos konkrét intézkedést javasoltak szorosabb kapcsolatok megteremtése és jobb kölcsönös megértés megteremtése céljából. Azonban az Ön kormánya nem fogadta el e javaslatok egyikét sem. E tény ellenére az utóbbi időben — mintahogy azt Ön is hangoztatja — bizonyos javulás tapasztalható a Szovjet Szövetség és az Amerikai Egyesült Államok kapcsolatában.

Az utóbbi időben mutatkozó roszszabbodás abból a tényből származik, hogy mint véljük, az Ön kormánya olyan tájékozódásba kezdett a világ különböző részén, amely növeli az ellentéteket a nemzetközi történelmi ellentétekkel kapcsolatos ellenségeskedés és gyülölet fokozása révén. Osztozom nézetében, hogy a szovjet—amerikai kapcsolatok megjavitása parancsoló szükségszerüség. Azonban, őszintén szólva, népünk nehezen tudja összeegyeztetni azt, ami véleményünk szerint ezeken a területeken az Ön kormánya igyekezetének tárgyát képezi, az Ön jelenlegi szavaival, amelyek oly helyesen hangsulyozzák kormányaink különleges felelősségét a nemzetközi ellentétek csökkentésében és az államok közötti együttműködés és bizalom megerősitésében.

Kizárólag azért utalok az elmult év e történetére, mert ez lehetőséget nyujt jövőnk felvázolására, a siker nagyobb kilátásaival. Országunk baráti jobbot nyujt mindazoknak, akik azt őszintén szoritják meg. Gyakran hangoztattam és ujból megismétlem, hogy semilyen dolog nem létezik, amelyet meg nem tennénk az egész világ békéje megvalósitásának céljából, méltányos feltételek között. Tudjuk azonban, hogy ez nemcsak szavakon, hanem éppen tetteken mulik.

Gondoljon arra, Elnök Ur, milyen hatalmas változást jelentene nemcsak a mi, hanem az egész világ kapcsolataira, ha haladéktalan intézkedések történnének Németországnak a szabadság feltételei és a biztonság keretei között történő egyesitése esetén; ha megvalósulna mind az az igéretünk, amelyeket a háboru idején tettünk arra vonatkozólag, hogy tiszteletben tartjuk a népek jogát, hogy maguk válasszák meg az államformát, amelyben élnek; ha intézkedések történnének arra vonatkozólag, hogy kölcsönösen megnyissuk országainkat egy felügyelet céljából, amely a legnagyobb lehetőséget biztositaná egy váratlan támadás megakadályozására; és a fegyverkezések csökkentése a gyakorlatban valósággá válhatnék, felszabaditva ezzel termelőerőket az emberiség életfeltételeinek megjavitása céljából. Gondolja meg, hasonlóképpen, hogy a felgyülemlett bizalmatlanság és a nézeteltérés eltünne, ha népeink szabadon cserélhetnék ki hireiket, információikat, látogatásaikat és eszméiket.

Mindezek olyan kérdések, amelyeket Genfben megbeszéltünk. Ezek olyan végső célok, amelyekhez országom hü marad és amelyeknek irányában készek vagyunk bármely pillanatban elindulni a megértés szellemében. Remélhetem az Ön levele alapján, hogy Ön is ezeket a magasztos célokat követi? Várom szempontjainak utólagos kifejtését.

1956, január 27.

Őszinte tisztelettel:
Dwight D. Eisenhower

N. A. Bulganyinnak Eisenhower elnökhöz intézett ujabb üzenete

Dwight Eisenhower ur Öexcellenciájának, az Amerikai Egyesült Államok elnökének,

WASHINGTON

Tisztelt Elnök ur!

Baráti hangnemben megfogalmezott január 27-i üzenete nem idézte fel bennem azoknak az őszinte és nyilt beszélgetéseinknek emlékét, amelyeket mi és kollégáink ezelőtt félévvel Genfben folytattunk. Különböző álláspontok, különböző nézetek létezhetnek, de amennyiben jóakarat és kölcsönös megértés nyilvánul meg, tárgyalásaink a bizalom megerősitését, baráti kapcsolatok létesitését segitik elő.

Megörvendeztetett, hogy elismeri azt a tényt, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet megköveteli valamennyi államtól és elsősorban a nagyhatalmaktól, amelyek különös mértékben felelősek a népek biztonságáért és békéjének biztositásáért, hogy olyan természetü intézkedéseket foganatositsanak, amelyek hozzájárulnak a nemzetközi feszültség állandó csökkentéséhez, az államok közti együttműködés és bizalom megerősitéséhez.

Megelégedéssel fogadtam azt a tényt is, hogy egyetért azzal, hogy népeink történelmi barátsága olyan alapot biztosit, amelyre országaink jobb politikai kapcsolatait épithetjük.

Mivel ez az alap létezik, miután népeink megünnepelték az ujesztendőt, én és kollégáim elhatároztuk, hogy javasoljuk Önnek, hogy közösen gondoljunk azokra a konkrét intézkedésekre, amelyek elősegitik országaink viszonyának lényeges megjavitását. Amikor ezt elhatároztuk, tekintetbe vettük azt, hogy a világ békéjének sorsa nagymértékben függ kapcsolataink fejlődésének módjától.

Azt gondoltuk és most is hisszük, hogy elérkezett annak az ideje, hogy országaink között egy barátsági és együttműködési szerződést kössünk. Ez nagyfontosságu hozzájárulás lenne a szovjet—amerikai kapcsolatok kifejlesztéséhez és ugyanakkor hozzájárulna az Önök barátai és a mi barátaink nemzetközi kapcsolatának megjavitásához. Nagyon sajnáljuk, hogy javaslatunkat Ön nem fogadta el.

Ahogyan mi azt megértettük, Önöket eltéritі az a tény, hogy az általunk javasolt szerződéstervezet az ENSz alapokmányának bizonyos olyan kitételeit tartalmazza, amelyeket országaink aláirtak. Ez a tény azonban, azt gondoljuk, hogy nemcsak, hogy nem akadályozza, hanem ellenkezőleg, kedvező a szerződés megkötése ügyének. Az ENSz alapokmányának létezése a legkisebb mértékben sem zárja ki annak lehetőségét, hogy ennek szellemében a szervezet tagjai kétoldalu megegyezéseket köthessenek. Az ENSz alapokmánya világosan kifejti, hogy az ENSz tagjainak „olyan feltételeket kell teremteniök, amelyekkel fenntarthatják a szerződések és a nemzetközi jog más forrásaiból származó jogokat és kötelezettségeket".

Az ENSz létesitése után, az USA, mint számos más állam is, több kétoldalu és többoldalu szerződés megkötésében vett részt. Nem lehet és sohasem volt kétséges a szuverén államoknak az az elvitathatatlan joga, hogy a béke érdekében olyan szerződéseket, vagy megegyezéseket kössenek, amelyek rendezik más országokkal való kapcsolataikat.

Feltétlenül figyelembe kell vennünk, hogy az ENSz alapokmánya nem lehet eléggé hathatós, hogy ha a világ legnagyobb hatalmai közül kettő — a Szovjetunió és az USA — nem rendezik kapcsolataikat. Az alapokmány hatékonyabb lenne, hogy ha országaink közreműködnének az ENSz által kitüzött célok elérése érdekében. Gondolom, hogy ebben a kérdésben egyetértünk.

Ugy értettük, hogy bizonyos kételyeket támasztott az, hogy mi egy „kétoldalu" szerződés megkötését javasoltuk, mig az ENSz alapokmánya „több állam közötti szerződés". Azt gondolom, hogy egyetértünk abban, hogy a világ két, egyik leghatalmasabb országa között létrejövő barátsági és együttműködési szerződés nagymértékben megjavitaná a nemzetközi helyzetet. Másrészt, hajlandók vagyunk hasonló szerződéseket kötni más államokkal is, beleértve Angliát és Franciaországot. Végül, továbbra is fenntartjuk a két államcsoport — a NATO-ban részvevő államok és a varsói szerződésben résztvevő államok közötti szerződés megkötésére vonatkozó javaslatunkat.

Nagyon helyesen megjegyzi üzenetében, hogy a világ békéje megteremtésének érdekében nem a szavak, hanem a cselekedetek fontosak. A Szovjetunió és az USA közötti barátsági és együttműködési szerződés megkötése, ezen a téren egyik legfontosabb konkrét cselekedet lenne, mivel országaink, betartván a szerződés-javaslatban előirt kötelezettségeket, megerősitené a bizalmat és nyugalmat teremtene az egész nemzetközi légkörben. Ez azt jelentené, hogy országaink nem szóbeli biztositékokra korlátozódnak, hanem baráti kapcsolatokat akarnak kiépiteni és rátérnek a vállalt kötelezettségek gyakorlati kivitelezésére.

Ugyanakkor megjegyezhetjük, hogy a genfi értekezlet után fontos ilyenirányu akciókat szerveztünk, melyek hozzájárulnak a nemzetközi feszültség enyhüléséhez s ezért nehezen érthetünk egyet azzal a kijelentéssel, hogy a Genf utáni időszak nem igazolta a népek reményeit.

A maga részéről a szovjet kormány máris számos, a nemzetközi feszültség csökkentését és az államok közötti bizalom megerősitését elősegitő intézkedést foganatositott. Igy megemlitem, hogy 1955-ben a Szovjetunió fegyveres erőinek számát 640.000 emberrel csökkentettük; 1955-höz képest 1956-ban 9,6 milliárd rubellel csökkentettük a Szovjetuniónak katonai célokra előirányzott költségeit; a Szovjetunió lemondott más államok területén lévő utolsó katonai támaszpontjáról, nevezetesen Porkkala-Udd finnországi katonai bázisról; a Szovjetunió kezdeményezése az osztrák államszerződés megkötésében, amely maga után vonta az összes idegen hadseregeknek Ausztria területéről való kivonását és Ausztriának azt a kötelezettségvállalását, hogy állandó semlegességi politikát folytasson.

Ismeretesek a Szovjetuniónak más, a nemzetközi feszültség csökkentését és az államok közti kapcsolatok megjavitását elősegitő egyéb akciói is.

A Szovjetunió ugy véli, hogy más államok is konkrét cselekedetekkel támaszthatják alá kijelentéseiket. Azonban, hogy őszinték legyünk, Elnök Ur, azt kell mondanunk, hogy bizonyos nagyhatalmak nemcsak, hogy nem foganatositottak hasonló intézkedéseket, hanem ellenkezőleg, cselekedeteikkel sulyosbitják a nemzetközi feszültséget.

Genfi találkozásunk pozitiv eredményeinek ellenére, bizonyos nyugati hatalmak — köztük az USA — katonai kiadásai nemcsak, hogy nem csökkentek, hanem ellenkezőleg megnövekedtek. Ugyanakkor nő az idegen országok területén, különösen a Szovjetunió határainak közelében levő területeken, az amerikai katonai támaszpontok száma. Egyet kell értenie azzal, hogy ez a tény a szovjet nép körében az USA szándékaival kapcsolatban könnyen érthető aggodalmat vált ki.

Nem kerülheti el figyelmünket Elnök Ur, az a tény sem, hogy az USA bizonyos vezető személyiségei, az egymással szemben a genfi konferencia idején kinyilvánitott békekészségünk ellenére, továbbra is olyan kijelentéseket tesznek, amelyekről egyáltalán nem mondhatjuk, hogy megegyeztek a „genfi szellemmel". Ismeretes például, hogy nemrég az USA-ban olyan politika érdekében tett kijelentés hangzott el, amely az országot a „háboru szakadékának szélén" tartaná. Nem kerülhetik el figyelmünket a NATO egyes katonai vezetőinek kijelentései sem, akik nyiltan a fegyverkezési hajsza folytatását és a NATO-csapatok részére atomfegyvertartalékok felhalmozását kérik és akik nem átallanak ezekkel fenyegetőzni.

Az országaink közötti barátsági és együttműködési egyezmény megkötésére vonatkozó javaslatoknál abból a feltételezésből indultunk ki, hogy egy ilyen egyezmény megkötése és az országaink közötti kapcsolatok megjavitása megkönnyitené a fegyverzet és a haderők csökkentésének végrehajtását. Lehetséges volna például az öt hatalom haderőinek arra a szintre való csökkentése, amelyet annakidején a Szovjetunió és az Egyesült Államok elfogadtak. Ehhez hozzájárulna az atombombára vonatkozó egyezmény megkötése is, amelynek betiltását követelik a népek. Könnyebbé válna egy nemzetközi ellenőrzés létrehozása is.

Üzenetében ujból felhivja a figyelmet az Ön által ajánlott „nyilt égbolt"-ra, amely a Szovjetunió és az Egyesült Államok területei fölött a kölcsönös berepülésre vonatkozik, amelyet amerikai-szovjet repülők végeznének légi felvételezés céljából, valamint a katonai tájékoztatás kicserélését is. Nekem és kollegáimnak alkalmunk volt kifejteni e javaslattal szembeni álláspontunkat. Ugy hiszszük, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet, sőt mi több, a jogtalan fegyverkezési hajsza feltételei között ilyen berepülések nem hogy eloszlatnák a népeknek egy ujabb háborutól való félelmét, hanem még jobban fokoznák ezt, és a kölcsönös gyanakvást. Itélje meg Ön is Elnök Ur: mit tennének az Ön országának katonai vezetői, ha azt jelentenék nekik, hogy a légi fényképezés azt mutatja, hogy a szomszéd több repülőtérrel rendelkezik? Kétségtelenül, talán ők maguk rendelnék el a repülőterek számának azonnali növelését. Nyilvánvaló, hogy hasonló esetben a mi katonai vezetőink is ugyanigy járnának el. Könnyü megérteni, hogy az eredmény a fegyverkezési hajsza ujabb fokozása lenne.

Másképpen állanak a dolgok, ha megegyezésre jutnánk a fegyverzet és a fegyveres erők csökkentésére vonatkozóan. Akkor az egyezményes módszerek alapján jogos és szükségszerü lenne egy megfelelő ellenőrzés kifejtése.

Hasonlóképpen nyilvánvaló, hogy a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok közötti összes vitás kérdések békés uton való rendezésének kötelezvénye, ami azt jelenti, hogy lemondjanak arról, hogy kapcsolataikban erőszakot alkalmazzanak, vagy ezzel történő fenyegetést, beleértve az atom- és hidrogénfegyvert is, a nemzetközi helyzet megjavitását vonná maga után és kedvező feltételeket teremtene egy egyezmény létrehozására a többi rendezetlen nemzetközi kérdésre vonatkozóan.

Igy tehát a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti barátsági és együttműködési szerződés megkötése azt jelentené, hogy mi tényleg képesek vagyunk valamit tenni, amint az Ön üzenetében kijelenti: „Meggyőzzük a világot arról, hogy egymással szemben nincsenek agressziós céljaink".

Ami az Ön üzenetében érintett konkrét nemzetközi kérdéseket illeti, én a multban és most is azon a meggyőződésen vagyok, hogy a leszerelés kérdésével együtt közöttük a legfontosabb az európai biztonság biztositása. 1955 őszén a külügyminiszterek genfi konferenciáján a Szovjetunió kormánya egy sor javaslatot terjesztett elő e kérdések megoldására vonatkozólag. Mint a multban is, a szovjet kormány ugy véli most is, hogy az európai biztonság tényleges biztositásának feladatát legjobban egy általános európai egységes kollektiv biztonság létesitésével lehet megoldani.

Mégis javaslatainknál a legtöbb fontos kérdésben a három nyugati hatalom óhajait fogadtuk el és hasonlóképpen figyelembe vettük a nyugati hatalmak képviselőinek genfi találkozásunkon ezen a téren előterjesztett konkrét javaslatait. A szovjet kormánynak Európa biztonságának biztositására tett javaslatai hasonlóképpen teljes egészében figyelembe veszik azt, hogy az Amerikai Egyesült Államok fontos szerepet töltene be az európai kérdések megoldásánál.

A három hatalom kormányai azonban nem fogadták el javaslatainkat, és egy olyan tervet állitottak velük szembe, amely egész Németországban a militarizmus ujjáélesztésére és amellett az egységes Németországnak a nyugati hatalmak által létesitett zárt katonai tömbbe való bevonását célozza. Könnyü megérteni, hogy egy ilyen terv nem szolgálhat alapul egy igazi európai biztonság biztositásának megoldásában és a német kérdés rendezésében. Minthogy a háboru utáni időszakban Európában két különböző társadalmi-gazdasági rendszerrel rendelkező német állam létesült, amely különböző utakon fejlődik, Németországnak mint békeszerető és demokratikus egységes állam egyesitésének kérdése nem valósitható meg maguk a németek közötti megfelelő egyezmény létrehozása nélkül, — a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között.

Ugyanakkor meggyőződésem, hogy a szovjet-amerikai kapcsolatok normalizálása és különösen az az intézkedés, mint a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti barátsági és együttműködési egyezmény megkötése, nagy pozitiv fontossággal birna a német kérdés megoldásához szükséges előfeltételek megteremtésében.

Ami Önnek ama megállapitását illeti, hogy a népek jogában áll megválasztani a nekik tetsző kormányformát, meg kell mondanom, hogy a Szovjetunió mindig követte és jelenleg is követi azt az elvet, mely szerint bármely állam belső berendezése az illető nép belügye. Elvárjuk, hogy más hatalmakat is ez az elv vezérelje nemzetközi kapcsolataikban.

Üzenetében Ön egy olyan fontos kérdésre is hivatkozik, mint a Kelet és Nyugat közötti kapcsolatok kifejlesztése. Mindenben egyetértünk Önnel abban, hogy ezek a kapcsolatok fontosak. Éppen ezért a külügyminiszereknek az elmult év őszén tartott értekezletén a Szovjetunió olyan javaslatokkal jött, melyek célja a normális kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok valamint a kulturális, tudományos, müvészeti, sport, turista, stb. összeköttetések fejlesztésének utjában álló akadályok elháritása volt. Mindnyájan elégtétellel állapitottuk meg, hogy ebben a kérdésben az értekezleten bizonyos megegyezés körvonalai bontakoztak ki. Utolsó pillanatban azonban az Egyesült Államok és a többi nyugati hatalom küldöttsége olyan kivánságokkal lépett fel, melyek ellentmondásban állottak azokkal az irányelvekkel, melyeket Önnel, Eden és Faure urakkal együtt, külügyminisztereinknek adtunk. A szovjet kormány nem fogadhatta el ezeket a kivánságokat, mivel ezek egyes szuverén államok belügyeibe való közvetlen beavatkozást jelentettek.

Sajnos, a szovjet kormány gyakorlati lépései, melyeket az országaink közötti kapcsolatok fejlesztésére — különösen a küldöttségek kicserélése terén — tett, komoly akadályokba ütköztek az amerikai fél részéről.

Azt hiszem, közös erőfeszitésekkel fel tudjuk számolni az ugynevezett „vasfüggönyt" és meg tudjuk teremteni az országaink állampolgárai közötti közvetlen kapcsolatok széles kifejlődésének feltételeit. Bátorkodom kifejezni azt a reményemet, hogy Ön is osztja ezt a véleményemet.

Ebben a kérdésben is egy, országaink közötti barátsági és együttműködési szerződés megkötése kétségtelenül nagy, pozitiv jelentőséggel birna.

Ime néhány megállapitás azok közül, melyeket az Ön üzenetében foglalt észrevételekkel kapcsolatban Önnel, tisztelt Elnök Ur, közölni szerettem volna. Igen óhajtanám, hogy ezek hozzájárulianak annak megvilágitásához, milyen fontosságot tulajdonitunk én és kollegáim a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok közötti barátsági és együttműködési szerződés megkötésének.

Részünkről készek vagyunk, hogy a legnagyobb figyelemmel vizsgáljuk meg Önnek bármilyen észrevételeit, melyeket megtenni szükségesnek tart a szerződéstervezet egyes pontjaival kapcsolatban.

Várom az Ön ujabb véleménynyilvánitását erről a kérdésről.

Őszinte tisztelettel
N. BULGANYIN.

A „Vörös Lobogó" szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. sz. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 15-10, 35-69 és 22-26. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 20-77. Intreprinderea Poligrafică Arad. — Taxa postală plătită în numerar conf. aprobării Nr 53—1945